

ARADI KÖZLÖNY

Administrátor delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 227,
1938, október 9., vasárnap.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

BÉKE-DIJ

Irtá: **FALUS LAJOS**

Az emberiség a rombolás szolgálatába állította Nobel Alfréd zseniális találmányát: a dinamitot. Feltalálója hatalmas vagyont szerzett, de szomorú, magányos ember maradt élete végéig. Lelkén ott rágódott a gondolat, hogy találmánya az öldöklést segítette elő. A vérből kisajtolt aranyat az emberiség javára kívánta hasznosítani, amikor végrendeletében óriási összegű alapítványt tett, melynek kamataiból a különböző tudományágak terén kitűnt tudósokat, az irodalom eszményi irányu művelőit, valamint az emberiség békéje érdekében a leghatásosabban közreműködőket kell évről-évre megjutalmazni. Az egész világ osztatlan érdeklődése kíséri évenként a Nobel-díjak szétosztását.

Legnehezebb feladata kétségtelenül annak az öttagú bizottságnak van, amely a békedíjat ítéli oda. Aki a pozitív tudományok terén alkotott valamit, annak az alkotásnak, felfedezésnek jelentősége, hatása, eredménye pontosan érzékelhető, megállapítható. Egészen más a helyzet a béke érdekében kifejtett buzgóságnál. Az eredmények, hatások itt ködös homályba vesznek s ami a legjobb cselekedetnek látszik, nem lehet tudni róla, nem-e volt ép a legrosszabb? A békedíj nem jutalmazhat tehát eredményeket, csak jó szándékot. Mint ahogy Victor Hugo énekelte: „Dieu bénit l'homme, non pour avoir trouvé, mais pour avoir cherché.” Isten megáldja az embert, nem azért mert talált, hanem amiért keresett. Am ha igaz, hogy a pokolba vezető út is jószándékkal van kövezve, akkor a jutalmazás igazságossága problematikussá válik.

A fizika, a kémia, az orvostudomány óriási, látható eredményeket értek el 1901. óta, amióta a Nobel-díjakat először osztották ki. Elmondhatjuk-e ugyanazt a béke ügyéről is? Találkozunk-e ezen a területen is olyan korszakos jelentőségű felfedezésekkel, újításokkal, melyek úgy hozták közelebb az emberiséget a béke eszményéhez, mint ahogyan a tudományos felfedezések vitték közelebb a természet titkos erőinek birtokbavételéhez, kiaknázásához? A természetet ma holnap leigazza az ember. Ha a végső nagy összefüggések, a lét misztériumának talányai örökre rejtve is maradnak, a tudás világossága behatol már csak nem mindenhová, nemcsak a minket környező külső világba, de még az emberi lélek kavargó mélységeibe is. Csak a vérengzés ősi ösztönét ne tudnók leigázni?

Ami ezen a téren eddig történt, csak jószándék, csak kísérlet, mint a Népszövetség magas-tosnak tervezett s a gyakorlatban be nem vált intézménye. A müncheni határozat már pozitívabb természetű békemű, mert a közvetlen kirobbanással fenyegető veszélyt háritotta el az utolsó órában az aggódó emberiség feje felől. Akiknek szerepük volt a müncheni egyezmény létrejöttében, kétségtelenül „buzgón fáradoztak az emberiség békéjének ügyében” és így munkásságukkal kiérdemelhették a Nobel békedíjat. A közvélemény szeszélyes módon oszlott meg a szereplők tevékenységének megítélésében. Eleinte kizárólag Chamberlaint tartotta mindenki a békeszerzőnek, hiszen az ő műve volt a kezdeményezés s a legnagyobb erőfeszítéseket ő tette a békés éfintézés érdekében. Mások szerint elsősorban Mussolininek köszönhető a béke, mert az ő közbelépése háritotta el a katasztrófát. Ujabbban vannak, akik azt állítják, hogy Benes áldozatkészsége nélkül a béke nem lett volna megmenthető és sokan benne látják a Nobel-díj legérdemesebb jelöltjét.

A béke igazi hőseit ne keressük az államférfiak között. Ők csak kifejezői voltak az ismeretlen Polgár lángoló békevágyának, mely egyforma irtózáttal gondolt a háborúra az érdekelt országok mindegyikében. Verejtékes homlokkal, a ta-

KIRÁLYI SZAVAK:

— „Ugy a jelenlegi kormányvezetőknek, mint azoknak, akiknek az elkövetkezendő időkben kell majd vezetniük az országot, a következő tanácsot adom: ha hírnevet akarnak szerezni maguknak, ha azt akarják, hogy ez az ország szeresse őket és ha azt akarják, hogy Én, mint Uralkodó megadjam nekik minden támogatásomat, amelyet kormányaimnak meg kell adnom, — a mai naptól kezdve ez mindenekelőtt akkor és csakis akkor történhetik meg, ha a gazdaságosság és közérdek szelleme hatja át őket.”

— „Ez az ország és népem legyen meggyőződve arról, hogy azon a helyen, ahol a Mindenható és Népem akaratából állok, Én vagyok az, aki tántoríthatatlanul örökösöm majd azon, hogy fentemlélt akaratomat és az országnak ezt az akaratát szentséggel megvalósítsák.”

Ma este ül össze a magyar—cseh konferencia

A komáromi városháza tanácstermében este 7 órakor kezdődnek meg a tárgyalások. — A magyar—lengyel határ kérdése. — Október végén választ új elnököt Prága

Német—cseh tárgyalások a végleges határ megállapítására

Prága, Csehszlovák hivatalos közlemény szerint Sirovy tábornok csupán a csehszlovák állam új határainak kijelölése után hívhatja össze október vége felé a törvényhozást, az új köztársasági elnök megválasztására Csehszlovákia területének egy részét lengyel és német csapatok szállították meg és így a jelen pillanatban nem lehet pontosan tudni, hogy kik a megszállott területek képviselői és hogy kik tarthatják meg mandátumaikat.

A Reuter jelenti: Benes volt köztársasági elnök csütörtök este hagyta el a Hradcsint. Előbb elhucszott legbensőbb munkatársaitól. Benes a Hradcsinból a Prágától 75 kilométernyire fekvő Movaustyha ment, ahol hírtoka van Benes volt köztársasági elnök pénteken Svájcba utazott.

Prágából jelenti egyébként a Rador, hogy az Erdőskárpátok vidékén Jakó rutének képviselői és szenátorai is résztvettek a szlovák pártok pénteki ülésén. Felkérték dr. Tisót, a szlovák ügyek miniszterét, hogy közölje a prágai kormánnyal a rutének ama kívánságát, hogy az ő problémájukat a szlovák kérdés elintézéséhez hasonlóan oldják meg, azaz autonómiát kívánnak a cseh-szlovák állam keretén belül. A hír illetékes megerősítését Prágában még nem adták ki.

Letették az esküt az új szlovák miniszterek

Az új szlovák miniszterek tegnap este letették az esküt Sirovy miniszterelnök kezeihez. Közvetlenül ezután tanácskozás kezdődött, hogy miként alkalmazzák a zsolnai határozatokat. Dr. Tiso előterjesztést tett Sirovy miniszterelnöknek, hogy

ujahb négy miniszterrel egészítsék ki a szlovák kormányt és nyomban kezdjék meg a zsolnai pontok megvalósítását. Sirovy türelmet és megértést kért a szlovák miniszterektől és segítségüket és azt, hogy e válságos időkben a támogatásukkal mentse meg a köztársaságot.

A dualista törvény pontos szövege

A csehszlovák köztársaság nemzetgyűlése a következő törvényt fogadta el:

1. A szlovák nemzet fejlődése érdekében a cseh köztársaság keretén belül teljes rendezést nyer a szlovák nép helyzete s közjogi elhelyezkedése önálló kormányzattal, a teljes decentralizáció alapján.

2. A kormányzást s a végrehajtó hatalmat öt tagból álló szlovák miniszterium vezeti a külügy, hadügy és az állami adósságok rendezése kivételével.

3. Az öttagú szlovák miniszterium élén elnök áll és a szlovák kormánynak mind az öt tagja egyúttal a prágai kormánynak is tagja.

4. Az egyes miniszteriumok hatásköre a következőképp oszlik meg: belügy (igazságügy és egészségügy), közlekedés (posta és vasut), gazdasági (közmunka, kereskedelem és közlekedésügy), népnevelés (iskola és nevelés), pénzügy (népjólét). Minden szlovák területen élő vállalat aláveti magát a szlovák kormány intézkedésének.

posó-malom egyhangu robotjában görnyedve el ez az ismeretlen Polgár. Nappalát betölti a munka, éjszakáját benépesíti a gond. Lesz-e eisején házbér, télire fa, a gyerekeknek cipő? Az igényei aprók, a vágyai szelidek. Jó volna ülni néha ebéd után feketekávé mellett a kávéházban, jó volna néha családjával együtt elmenni a moziba, színházba, hogy meg lehessen feledkezni pár órára a gondokról, a keserűségekről, a bánatokról. És jó volna, ha békében hagynák, ha nem kellene loholni, szaladgálni, hivatalokban ácsorogni, várakozni, hol ezért, hol amazért, ha az a nagy gépezet, amit bürokráciának hívnak, tudomásul venné egy-

szer, hogy az ismeretlen Polgár nem akar mást csak békében és szabadon élni, dolgozni s élvezni az élet kis örömeit, mik a szeszélyes sors jóvoltából eljutnak néha még a legszegényebb polgár házatájához is.

Igen, nekik kellene kapniuk a béke-díjat, az ismeretlen polgároknak, akik minden idegszálukkal, minden agysejtjükkel a béke és szabadság után kiáltanak. Az ő vágyuk erősebb volt az igéreték és intrikák, szerződések és szószegések ama sűrű szövevényénél, amit a finomkodó emberi nyelv diplomáciának nevez. A békét az ő akaratuk te-remtette meg.

5. A szlovák kormány költségvetést kiadásainak összegét paritásos bizottság állapítja meg.
6. Ez a törvény azonnal életbelép.
7. E törvényt a központi kormány és a szlovák kormány közösen hajtja végre.
Az új kormány miniszterelnöke Tiso József dr. A prágai kormánynak tovább is tagja ma-

A cseh-magyar tárgyalások

Prága. A csehszlovák kormány megállapította az október 9-én kezdődő magyar-csehszlovák tárgyalások irányelveit. A tegnapi összehívott minisztertanácson a kormány egyuttal elhatározta, hogy a müncheni egyezmény értelmében amnesztiában részesíti a német nemzetiségű politika bűnösöket és ugyancsak kegyelmet nyújt a magyar és a lengyel politikai foglyok részére. A kormány hozzájárult ahhoz is, hogy kegyelmet kapjanak a köztársaság területén mindazok az elítéltek akik bizonyos enyhébb természetű bűncselekményeket követtek el.

A csehszlovák kormány kinevezte annak a bizottságnak tagjait, amely a magyar kormány megbízottjával Komáromban tárgyalni fog a csehszlovákiai magyar kisebbségek jövődó sorsa és a csehszlovák-magyar határ kiigazítása ügyében. A csehszlovák bizottság elnöke Tiso József szlovák miniszterelnök lesz, négy tagja közül három szlovák, egy rutén.

Budapest. (Rador.) Tudvalévő a komáromi magyar-csehszlovák értekezleten résztvevő magyar küldöttséget Kánya Kálmán magyar külügyminiszter és gróf Teleky Pál magyar kultuszminiszter vezeti. Teleky gróf földrajz szakértő, aki már 1920-ban a magyar béke-delegáció főszakértője volt földrajzi kérdésekben.

Budapest. A magyar küldöttséget a szakértők egész sora kíséri el a komáromi tárgyalásokra. Részt vesz a delegációban dr. Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár, a kisebbségi osztály vezetője, dr. Péchy Tibor államtitkár, a mezőgazdasági, a természetértékesítési és kivitel kérdések szakértője is. Ezenkívül pénzügyi, katonai, közgazdasági, közoktatási és rendőri szakértők egész sora vesz részt a magyar küldöttségben. Jelen lesz a tárgyalásokon három Bechstein prágai magyar követ is. A tárgyalások színhelye a komáromi városháza tanács-terme lesz, amelyet erre a célra már megfélelően átalakítottak. A magyar kormány képviselői vasárnap délután négy óra tájban indulnak

rad Szokol, a szlovák néppárt főtitkára.

A cseh kormány és a szlovák néppárt közötti megegyezést nyilvánosságra hozták. A megegyezés aláírói kijelentik, hogy október 28-ig meg szavazzatják az új alkotmányt, amely végképpen rendezzi a két állam viszonyát.

el Budapestről és hat órákor érkeznek meg Komáromba, ahol a tárgyalások egy órával később, azaz 7 órákor már megkezdődnek. A magyar küldöttség tagjai a Zsófia nevű termes hajón fognak lakni. A hajó már utasítást kapott, hogy vasárnap délelőtt kössön ki Komáromban. A hajót a miniszterek és kísérik részére lakás és egymásközi tárgyalások céljaira már megelégedően berendezték.

A Rador jelenti: Politikai körök véleménye szerint a szlovák pártok zsolnai határozata befolyással lesz Magyarország politikájára, melynek figyelme mindinkább a közös magyar-lengyel határ megújítására irányul. Csáky István gróf varsói utazását összefüggésbe hozzák a közös lengyel-magyar határral.

A cseh-szlovák küldöttség tagjai

Prága. A csehszlovákiai magyar kisebbség kérdésének megoldására és az új cseh-magyar határ kijelölésére vonatkozó tárgyalások vasárnap kezdődnek meg Komáromban. A csehszlovák kiküldöttek vasárnap reggel érkeznek meg Komáromba és az dr. Tiso, Ferdinand Durkanský, Ivan Parkany, Vlastislav Táborský, Ivan Krno, valamint Straka és Cierke titkárokból áll. (Rador.)

Angol jegyzék Varsóban

Az angol kormány jegyzéket küldött Varsóba, amelyben felfogását közli a Lengyelország és Magyarország által tervezett közös magyar-lengyel határ ügyében. Az angol kormány a jegyzékben az etnikai határok elvének védelmére kel és közli a lengyel kormánnyal, hogy a csehszlovák határokért vállalt jóállása azonnal életbe lép.

A Reuter ezzel kapcsolatban jelenti: Az angol kormány meg van elégedve, hogy Varsóban megértették az angol kormánynak a közös magyar-lengyel határ kérdésében elfoglalt álláspontját. Más szavakkal megértették azt, hogy Anglia csak akkor támogatja a csehszlovákiai kisebb ségekre vonatkozó kérelmeket, ha azok etnikai természetű indokokra támaszkodnak. Az angol kormánynak ezt az álláspontját egyébként az angol alsóház október 4-iki ülésén Inskip lord világosan leszögezte, amennyiben kifejtette, hogy Angliának a csehszlovák határokért vállalt jóállását máris érvényben lévőnek kell tekinteni.

Német-cseh megállapodások

Szombaton a cseh pénzügyi és gazdasági bizottság megérkezett Londonba, hogy tárgyalásokat folytasson az új Csehszlovák gazdasági felépítéséről.

A birodalmi postaigazgatóság és a cseh postaigazgatóság között szombaton tárgyalások kezdődtek, hogy a legrövidebb időn belül ujból megindítsák a megszakított postaforgalmat. A két állam között a légipostaforgalom két nap óta már működik. Ezenkívül megegyezés jött létre Csehszlovák és Németország között, hogy a katonaság által leigazolt gépkocsikat és egyéb járműveket a közeli napokban visszaadják a szudetanémet lakosságnak.

Mussolini és Chvalkovszky cseh külügyminiszter tanácskozása

Páris. A félhivatalos Temps szerint Chvalkovszky cseh külügyminiszter Rómából való elutazása előtt tanácskozást folytatott Mussolini miniszterelnökkel. A lap római tudósítója szerint az új Csehszlovákia politikai orientációjáról volt szó, amely Jugoszlávia mintájára szoros gazdasági kapcsolatokat kíván létesíteni Németországgal és politikailag Olaszországra akar támaszkodni, de egyben a nyugati nagyhatalmakkal is jóviszonyban óhajt maradni. A lap feltételezi, hogy Mussolini miniszterelnök Olaszországnak a szlovák és rutén kérdésben elfoglalt álláspontjáról is tájékoztatta az új csehszlovák külügyminisztert.

Hallgassa meg a legújabb 1939-es PHILIPS-RÁDIÓKAT!

4 lámpás super 9400 lei. 5 lámpás super 13.850 lei. 15 havi részletfizetésre is.

Kizárólagos bemutató: Philips-rádiószalon Rosenfeld Géza Telefon 12-25

VÉN RAVASZ

Irta: ROGER VERCEL

Múlt szombaton vette fel Pierre Banard, villes-pourceli majoros új bérését, Jean Lerond-t, az ötvenkétéves lande-en-champagnei vén csontot. Csontos, szikár, száraz, hallgatag ember volt Lerond és Banard hamarosan megállapodott vele. Kifaggatta minden felől s csak az nem tetszett neki, hogy semmiféle írása nincsen. De azután a kocsmában megitták az áldomást és este az autobuszson együtt mentek haza Ville-és-Pourcelbe.

A majorosné gyanakodva figyelte az új bérés. Hát persze, maga is mondta, hogy ne vegyen a férje fiait, az mindig igényesebb, de azért kicsit öregnek találta a vén csontot:

— Hallja-e, — mondta — láttam már magánál fiatalabb embert is.

— Egy öreg gyakran annyit ér, mint két fiatal — felelt a vén csont.

A majorosné bizalmatlan pillantást vetett rá, azután befordult a házba. Már találta is a levest. Nagy, sárga cseréptálban párolgott a leves, onnan osztotta a majorosné a két férfinak. Hangtalanul ettek. A leves után szalonna következett. A férfiak leszelték egy-egy darabot, azután hüvelykükkel szoritották a kenyérre, míg réveteg szemmel rágták.

— Ott, az ágyad a kamrában — mondta vacsora után Banard.

Lerond feltápáskodott és várt. A majorosné a fiókosszekrényből ágyneműt, takarót vett elő és kezébe nyomta. Lerond elindult, az asszony meg az olajlámpával követte, hogy mutassa neki az utat. A mentek az udvaron és beléptek a kamrába. Lerond elcsodálkozott: sorban álltak a boroshordók a fal mellett és azon a helyen, amely szabadon maradt, volt az ágy. Ez azután bizalom: egy szobába teszik őt a hordókkal. Miután az asszony elment, rájött, hogy a hordók mind üresek, a teliek ott voltak a kamra elválasztott tulsó részében, ahova nem juthatott be.

A majorosné már éppen le akart feküdni, mikor a vén csont ismét megjelent. Sunyin nézett az asszonyra:

— Azután mondja, az az ágynemű meg a takaró csakugyan az enyém?

A majorosné ránézett. Persze, a legrosszabb ágyneműt kereste ki. Gonyolódik a bérés? Ez mégis csak szemtelenség!

— Ha nem elég jó, menjen a piacra, vehet jobbat is.

— Nem az — mondta Lerond. — Jó az, hanem igazán az enyém-e?

A majorosné most már azt gondolta, hogy a szegény öreg eddig alighanem sokkal rosszabbul volt ellátva és most nem akar hinni a szemének, hogy fehér ágyneműben alhatik. Megenyhülve mondta:

— Hát persze, hogy a magáé, menjen csak aludni, jóember. Azután ne égesse sokáig a lámpát, mert ha a gazda meglátja a fényt az ajtó alatt, akkor haragszik. — Majdnem szívélyesen tette hozzá: — Jóéjszákát.

— Hát akkor jó éjszákát — felelt Lerond és lassu léptekkel ment kifelé.

Másnap reggel Lerond odaállt a gazda elé: — Meggondoltam magam, — mondta — nem maradok annyiért, amit fizet.

— Mi? A gazda mérhetetlen dühbe gerjedt. — Hogy nem maradsz? És most jut eszedbe? Eriggy akkor a fenébe, de minél hamarabb és soha ne lássam a mocskos képed!

Lerond sarkon fordult és meggondolt léptekkel elpályázott.

— Hát láttál már ilyet?! — dohogott a majoros és feleségéhez fordult — még ha kölyök lenne, de ilyen meglett férfi, ilyen vén csont!

A majorosné törte a fejét, mi lehetett az embert, hogy egyetlen éjszaka után így meggondolta magát. De csak ebéd után jött rá, Még mindig Lerond esetén töprengett, mikor egyszerre eszébe jutott a különös jelenet tegnap este az ágynemű-

vel. Elsápadt, felugrott és a fiókosszekrényhez lépett. Mert, ugy-e, azt mindenki tudja, hogy Franciaországban a parasztasszonyok a megtakarított pénzt a fiókosszekrényben a fehérnemű között tartják.

Egy hónap múlva a törvényszék előtt Lerond egyre azt ismételtette:

— Mondom, hogy azt mondta nekem, hogy enyém az ágynemű. Ha meg az enyém, akkor az enyém. Kétszer is kérdeztem. Kétszer is mondta.

— Ne akarja elhíttetni, hogy azt hitte: a pénz a magáé — szólt rá szigorúan az elnök. — Mit képzelsz, megbolondult az az asszony, hogy csak úgy magának ajándékoz öt százegynéhány frankot?

— De hátha akart tőlem valamit, elnök ur? — vigyorodott el sunyin Lerond.

— Nézzék az átkozott vén csontot — sikoltott fel a majorosné a tanúk padján — ezt mondanak egy asszonynak az én koromban! Ó, ha tudtam volna, hogy ilyet mer mondani, inkább otthagytam volna a pénzt, csak hallgasson...

Lerond-t alaposan elítélték. Mikor kivezették, dühösen morgott:

— Mindezt az ágynemű miatt, amit el se vittem...

CORSO: 11.30 és 3 mérs. helyárak. 5, 7, 15 és 9.15 órákor. Tel.: 20-65

Élnivágyó lányok

(Mädchenpensionat)

BOLVÁRY GEZA előrendű rendezési igazgatója. — ANGELLA SALLÓKER, ATTILA HÖRBIGER és ERIKA von THELMANN Mindenki, aki látta, elragadtatással nyilatkozik a színes, zenés Micky-Maus pótképről; STOKOVSKÝ paródiaja. Új hírad.

Moszkva is realizál...

A mexikói Kojahánból jelentik: Trockij volt és jelenleg száműzetésben élő orosz népbiztos igen érdekes nyilatkozatot adott az amerikai újságíróknak, amelyben többek között ezeket mondja:

— Csehszlovákia változott sorsa egyben Sztalin öt éves helytelen külpolitikájának összeomlását is jelenti. Az erőszakolt orosz katonai szövetségek meginogtak és ezeket Sztalin már további véres tisztogatások útján sem fogja tudni új életre kelteni. A német diplomáciai sikerek igen könnyen megrázkódtatásokra vezethetnek Oroszországban.

Trockij kezdettől fogva a német orientáció híve volt és Tuchacsevszkijt, valamint a többi szovjet-tábornokokat azért végezték ki, mert német-barátok voltak.

A Stefani-ügynökség prágai levelezőjének értesülése szerint a Komintern központi bizottságának utasítására a Komintern közép-európai irodájának összes iratait Prágából repülőgépen Moszkvába szállították.

Litvinovot újra bukás fenyegeti

Varsó. Moszkvai jelentések szerint nemsokára Litvinov is benyújtja lemondását. A rendőrség Litvinov lakásán házkutatást tartott és lefoglaltatta a népbiztos titkárát. Litvinovnak főleg azt vetik szemére, hogy nem volt képes a müncheni megegyezést megakadályozni. Litvinov állítólag jelenleg betegen fekszik és a külügyi népbiztosságot Potemkin helyettes népbiztos vezeti. Ugy tudják, hogy a szovjet diplomáciai területben nagyarányú változások várhatók.

Német álláspont

a magyar—lengyel határ kérdésében

A német külügyminisztérium egyik vezető tisztviselője a következő kijelentéseket tette a Reuter ügynökség munkatársának:

Németországot, Csehszlovákiában elsősorban a szudetanémetek sorsa érdekli. Ez a tény azonban nem zárja ki azt, hogy a németek őszintén kívánják a többi népkisebbség önrendelkezési jogát is. Ami a rutén földön élő ruténeket illeti, ezeket hagyni kell, hogy szabadon dönthessenek a felett. Magyarországgal, vagy pedig Lengyelországgal kívánnak-e egyesülni. Bennünket németeket nem érdekel egy magyar—lengyel közös határ lehetősége. (Rador.)

*Amit ma megtehetesz
ne halaszd holnapra!*

HUDNUT

Three Flowers
Puder
Krém

Tehát tegyél ma azonnal megkezdődik és ezután rendszeresen áldoz mindennap néhány perccel arcodra ápolására. Ennek az előzetes gondoskodásnak később nagy hasznát fogja látni. Azonban csak elismerten jó készítmények biztosítják az eredményt.

A Three Flowers Vanishing Cream a bőr biztos védelmezője mindennemű veszély ellen; megőrzi a bőr rugalmasságát és ideális puderalapot képez a Three Flowers puder számára. Eme világ-hírű, leheletfinom puder csodálatosan finom árnyalatai között mindig megtalálja a megfelelőt, amely illik az Ön szeméhez, arcszínéhez, a nap-szakokhoz és a divathoz.

Amerikában halálra ítélték a felhőkarcolót

Uj formák az építészet terén

Newyork. Az amerikai építészek kongresszusán a minap érdekes terveket vetettek fel a szakemberek. Kimondották többek között azt is, hogy

a jövőben nem építenek több felhőkarcolót.

A hatalmas építkezők divatja elmúlt. A több emelet magasságnyi épület nem felel már meg a mostani kor — és főként az amerikai ember kényelmének. Két körülményt vetettek tekintetbe. Először azt, hogy egy ilyen hatalmas épület csak évtizedek múltán fizeti ki önmagát, addig holt tökékeként áll, mint azt néhány felhőkarcoló tulajdonosa bevallotta. Ezzel szemben

az adóztatás hatalmas megterheléssel jár.

Tehát pénzügyi ok volt az, ami az amerikai építészeket régi szokásuktól és tanaiktól eltérítette.

Ha Budapestre jön, étkezzen a Hangli-vendéglőkben

Dunapart.

Kitűnő zene. Elsőrangú konyha.
Olesó árak.

Tulajdonosok:

Rónai Testvérek, Vigadó-tér

tette. Másodsorban viszont az amerikai orvosok is beleszóltak a felhőkarcolók életébe.

Levegő és napfény!

Az orvosok szerint sokkal egészségesebbek az alacsony házak, amelyek üvegfallal az emberi szervezet szempontjából sokkal célzerűbbek. Levegő és napfény! Ez viszont csak a felhőkarcolók legmagasabb csúcán lehet. A legfelsőbb emeleteken. A legtöbb felhőkarcoló nem is lakásokból áll.

— Nézzünk csak szét — hangoztatta az építészek kongresszusi vezetője — mit találunk ezekben az égbenyúló kolosszusokban. Irodát, raktárt, műhelyt. Sötét munkatermeket, melyek arra jók, hogy a tüdővést kitermeljék. Ezzel el is hangzott végkép a felhőkarcoló ellen hozott halálos ítélet.

Kökolosszusok alkonya

Amerikában előreláthatóan nem építenek több felhőkarcolót. Ezt a döntést most Európának engedik át. Londonnak és a többi nagy városoknak. Hogy viszont

Európában ezek után tért hódít-e a felhőkarcoló, már ismét az új kor haladásában rejlik.

Itt tekintetbe kell venni a jövő háborújának minden borzalmai. Bombatámadás esetén pedig a felhőkarcoló nem a legalkalmasabb épít-

mény.

A felhőkarcoló történetében az új építészeti formák forradalmat jelentenek. Az üvegből és betonból készült, napfényre berendezett házak kiszorítják a kőkolosszusokat, melyek során

első helyen a newyorki Empire State Building áll, a világ legmagasabb épülete, 102 emelettel, 374 méter magasságban.

Tehát sokkal magasabban, mint a párisi Eiffeltorony.

Ezután a Chrysler-Building következik 77 emelettel 312 méter magasságban. A Sixty Wall Tower 66 emelettel rendelkezik és 285 méter.

Az R. C. A. Rockefeller Center hetven emelettel 255 méter magas. Csak ezután következik a Bank of Manhattan, a Woolworth-Building és Metropolitan Life. Ennél már jóval alacsonyabb a Walford Astoria és a Municipal Building, de az amerikai építészek szerint

már ezeknél is jóval alacsonyabb házak épülnek

a jövőben. Az építészet terén a divat Amerikában is megváltozik.

URANIA 11.30 és 3-kor mérsk.
5, 7.15 és 9.15. Telefon: 12-32

A fegyenc-sziget

(ALCATRAZ ISLAND)

Egy férfi harca az igazságért. — Eredeti felv. a világ legszigorubb fegyházából.

ANN SHERIDAN, JOHN LITEL

Pótműsor: Szines Silly Symphonie és zenés pótkép

„MATUZ“-féle csillárok kizárólagos eladási helye, eredeti gyári áron. Október hónapban minden csillárhoz INGYEN adunk valódi „TUNGS RAM“ égőket. SZABÓ ALBERT
A csillárok díjmentes felszereléséről is gondoskodunk. Továbbá készpénz árak mellett 6 havi részletre kiszolgálunk. üveg és porcellán nagyáruháza.

Fejős Pál sárkánya

A magyar filmrendező elmondja, hogyan találta meg Comodo szigetén a föld legkülönösebb állatát

Stockholm. A nagy stockholmi világlapok első oldaláról magyar név világít, az uccán beszélgető emberek nehézkesen ropogtatják az idegennyelvi nevet: „doktor Fejos“. A svéd Hollywood — Rasunda — idilli fekvésű telepén találkozunk a világhírű magyar rendezővel, aki most már kutatómunkáinak eredményeivel is a világ egyik legismertebb nevei közé tartozik.

Nyelv, amelyen csak két fehér ember beszél

— Másfél évig vezettem — mondja — Ázsia és az ausztráliai szigetvilág legismertebb vidékein azt az expedíciót, amelyet a Svensk Filmindustri anyagi áldozatot nem ismerve küldött azokra a területekre, amelyek még ma is ismeretlen, mesészerű, szinte jégkorszak előtti földek. Sziám, Új-Guinea, Madagaskár, Kelet-India szigetvilága, a pápuák földje, Colombo, Ceylon, Ausztrália... tulajdonképpen csak Wells tollával tudnám leírni ezeket a területeket, amelyeknek mélyére hatoltunk, odáig, ahova fehér ember még nem jutott el. A másfél év kemény munkájának eredményei 40 ezer méter film a benszüllöttek életéről, akiket még a holland-indiai katonaságnak sem sikerült eddig közvetlen közelről látni, egy angol-mantawai szótár, arról a nyelvről, amelyet a földön csak két fehér ember beszél — egy misszionárius és én — és végül az a két sárkány, tudományosabban Varanus Comodoensis, amelyek közül egy példányt a kopenhágai, egyet a stockholmi állatkert kapott. Ma érkeztek meg.

A Comodo-sziget titka

Tulajdonképpen hallatlanul nehéz egy cikk keretében szorítani a modern tudomány fantasztikus, példátlan utjának részleteit. Mégis először modern korunk sárkányáról szeretnénk bővebben hallani.

— A „Varanus Comodoensis“, ahogy a sárkányt a tudomány nevezi, egyike a föld legkülönösebb állatainak. Egyetlen egy helyen fordul elő, Comodo szigetén, amely olyan, mintha csodálatos véletlen folytán évezredekkel elmaradt volna a világ fejlődésétől. Ezt a kicsi szigetet tizenkét zugosodru tengeráramlat veszi körül, úgyhogy a benszüllöttek is csak a legritkábban jutnak el ide. Eppen ez a teljes izoláltság magyarázza, hogy a Varanust csak röviddel a világháború előtt fedezték fel. A háború után a világ minden részéből a sziget felé fordult a zoológusok figyelme és minden állatkert legforróbb vágya lett, hogy egy példányt szerezzenek. A holland kormány megtiltotta a partvadászást Comodon. Ekkor kínai orvvadászok lopóztak a szigetre, mert Kínában elterjedt a híre, hogy a Varanus porrátrótt bője az egyetlen biztos fiatalító szer. Amikor a holland kormány erre rájött, katonaságot rendelt a sziget partjaira. Annak ellenére, hogy a szigeten nyüzsgősek ezek a modern sárkányok, a holland kormány csak nagyon nehezen ad engedélyt egy állat megölésére, vagy elfogására. Az engedély ára 10 ezer holland forint minden példányért, de a dán és a svéd állam példányait ajándék képpen kaptuk a holland kormánytól.

— A stockholmi példány nagyon fiatal, ezért csak két méter hosszú, de ha életben marad, négy méterre nő. Hallatlanul gyors mozgású és a szigeten vaddisznót, vizilovat evett. Annak ellenére, hogy hűsevő és a szabadban meglehetősen veszélyes, a mi példányaink megszelídültek. Kézből esznek levágott csirkét és tojást és a vonaton szabadon ugráltak az asztalaink fölé. Az emberekkel barátságosan viselkednek. Különben teljesen süket és a revolvergolyó nem hatol át a bőrén. A Varanus hangja legjobban egy nagy kigyó sziszegéséhez hasonlít. Ez a hang a belélegzéskor jön létre, nem a kilélegzésnél, mint minden más állatnál. Amikor elfogtuk az állatokat, erős dühvel védekeztek. Órák hosszú vadul és örülten hánykolódtak a ketrechen, amelyet puhán kibéleltünk fűvel, mert az állat össze akarta törni magát a rácsokon. Éhségstrájkukat is nehezen lehetett legyőzni, illetőleg minden ételmezt, amelyet fogságban vettek magukhoz, explóziószerű hirtelenséggel visszaadták. Hosszu napok múlva sikerült többekévébbé megnyugtatni őket. A filmszallag természetesen megörökítette ezt az izgalmas küzdelmet is.

Ahol még a kőkorszak uralkodik

Fejős Pál áttér az expedíció másik eredményének ecsetelésére:

— 1937. február 24-én indult az expedíció Göteborgból. A leggondosabban igyekeztünk minden felesleges teherrel megszabadulni és a felszerelésünk mégis 1200 kilogrammot nyomott. Filmfelvételgép és hangkamera, különböző fényképezőgépek, gyógyszerfelszerelés, sőt operatív beavatkozásra alkalmas műszerek. (Fejős Pál orvos volt, mielőtt a filmszakmába került). Fegyverek, 50 ezer méter filmnegatív és 20 kg. ajándék a benszüllötteknek.

— Először Ceylon szigetén. Colombóban látnak munkához, majd Singaporeban, Bangkokban és Észak-Sziámban fényképeztük az elefántvadászokat. Ezután következett tulajdonképpen a nehéz munka. Rohanó tengeráramlatokon keresztül kanoé-kon közelítettük meg

nehéz filmfelszereléssel a pápuák szigetét. Itt még kanoéban élnek, akik a zengzetes ku-ku-ku-ku névre hallgatnak. Szenzációként hatott a tudományos világban az a felfedezésünk, hogy itt albino-törzsek is élnek. A legtöbb sziget földjére még soha nem lépett fehér ember és a benszüllöttek még a kőkorszakban élnek és kőkori leletekhez teljesen hasonlóak a szerszámaik.

— A mentawai törzs szigetén hosszú hónapokig időztünk. A benszüllötteknek még a faji hovatartozandóságával sincs tisztában a tudomány. Teljesen különböznek a körülvevő pápuáktól, malájoktól és sokkal inkább emlékeztetnek az északamerikai vörös indiánokra. Hallatlanul féltékenyek és soha fehér ember nemhogy nem beszélt velük, még közelről sem látta őket. A holland katonákat a fák tetejéről mérgezett nyilakkal megölték, úgyhogy a holland kormány végül is teljesen felügyelet nélkül hagyta a mentawaiak szigetét. Mi megbarátkoztunk velük és hosszú filmet készítettünk az életükről, riportfilmet egy háborújukról, amelyben ösztönös intelligenciával szerepel az egész törzs. Ez sokkal szenzációsabb eredmény, mint a Varanusok megszelídítése!

Rádiócsövek fűtése Dura-optimával

Hazánkban a rádiózás az utóbbi időben hihetetlen módon megnövekedett, különösen pedig a telepes készülékek eladása ért el igen nagy sikert. A rendelkezésünkre álló statisztikai adatok alapján érdemesnek tartottuk megvizsgálni, mi okozta tulajdonképpen ezt a nagy fejlődülést. Szakörökben egyöntetűen azon véleménynek adtak kifejezést, hogy a falusi lakosság kulturigényének növekedésével párhuzamosan a telepes készülékek terjedése elsősorban a gazdaságos és kényelmes fűtőelemeknek, a

DURA-OPTIMA fűtőtelepnek

köszönhető, amely ugynevezett szárazakkumulátorok nagyban hozzájárultak ezen rádiókészülékek népszerűsítéséhez.

Lapunk hasábjain a közelmúltban már több ízben is foglalkoztunk a DURA MŰVEK R. T. új találmányával, az OPTIMA fűtőelemekkel, amelyek a régi akkumulátorok használatát nemcsak feleslegessé teszik, de azoknál sokkal gazdaságosabbak is. Mint a gyár velünk közli, egy ilyen fűtőtelep teljesítőképessége kb. 1200—1500 üzemóra, úgyhogy napi 3—4 óra használatnál egy évig is eltartanak. Öröndetes, hogy ezen elemekhez fűzőtt feltételek minden tekintetben beváltak, sőt felül is múltak.

Jó szolgálatot vélünk teljesíteni, amidőn t. olvasóink figyelmét fentiekre felhívjuk. DURA-OPTIMA fűtőelem minden viszonteladónál beszerezhető, technikai felvilágosítással bérmentve szolgál az UZINELE DURA S. A. Timisoara.

Színház

Kovács György,
az aradi színtársulat
új művészeti igazgatója
Aradra érkezett

Aki figyelemmel kísérte az erdélyi színházi kultúra másodvirágzását, jól ismeri ezt a nevet: Kovács György. — Eppen ezért itt érthető feltűnést és örömet keltett, amidőn egy kolozsvári telefonjelentés alapján megírtuk, hogy következő színi-évadra a kitűnő színész az Arad—Temesvár színházhoz szerződött.

Kovács György szombaton reggel érkezett Aradra, s művészi multjára való tekintettel megállapíthatjuk: egy színvonalasabb, jobb színház előfutárjaként. Mert Kovács György komoly kultúrmissziót teljesít itt, Szendrey igazgató művészeti igazgató címmel tüntette ki, s ez a megbízás nem csak névleges, mert a kulturált színész személye biztosítja arra, hogy a jövőben színvonalas előadásokban gyönyörködhetünk.

— Azzal a komoly érzéssel érkeztem Aradra — mondotta Kovács György aradi szerződésével kapcsolatban —, hogy pályatársaimmal együtt, munkálkodva megteremthessük és nem megint-hessük a régen hírneves aradi színházkulturát. A kolozsvári Thália R.-T.-től természetesen a legbarátságosabban váltam meg, s mint a kolozsvári színház régi tagja bizonyos mértékben képviselhetem azt a szellemet, amely az ottani színjátszást a lehető legmagasabb színvonalra emelte.

— Mi szükséges ahhoz, hogy az itteni színészekkel, — akik a legteljesebben és jogosult eredménykedéssel kezdik meg az itteni színházépítő

munkát, — megteremthessék a jó színházat?

— Elsősorban el kell hagyni a régi előítéleteket, hogy ne legyen semmi kerékkötője ama lendületnek, amellyel az építőmunkát megkezdjük. A bizalom a legfontosabb minden munka kezdeténél. — Jellemző — folytatta érdekes nyilatkozatát Kovács György, — hogy most, amikor a fejlődésre minden reményünk meg van, a színi iskola gondolatát is megvalósítottuk. A színésztánpótlás kérdése itt vidéken döntő befolyású a színi kultúra fejlődésére. A Studio tervét, — amelyet dr. Kádár Imre kolozsvári színházigazgató elképzelései alapján létesítettek, garancia lehet arra, hogy időnként új arcokat, új tehetségeket avasson a közönség színészé. Ennek az iskolának vezetésénél fontos lenne azonban arra ügyelni, nehogy „lelki angyalcsinálás“ váljék belőle, amely évről-évre csak növelné a kisebbségi színészproletárok számát.

— Hinni kell — fejezte be nyilatkozatát Kovács György — hogy a mag, amit most karöltve — színház és közönség — elhintünk, rövid időn belül virágba szökken és ez az ősz lesz majd az aradi színészetnek az a tavasza, amit olyan sokan már régóta várnak...

Reméljük, hogy a fiatal művészember optimizmusát az események utólagosan igazolni fogják.

CLARIDGE

PENSIO

BUDAPEST

IV., Beostucca 5.
Telefon: 182—827.

Tökéletes kényelem.
Elsőrangú konyha.
(Diétás ételek), fűrés és tusszobák.
Luxushotel
kényelme.
Uri otthon
melege.

Pert inditanak az állampolgári névsorból kimaradt nyugdíjasok jogaik megítélése érdekében

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi és Bánsági Nyugdíjasok Egyesülete már régebben felségfolyamodványt nyújtott be, majd több emlékiratot juttatott el a különböző miniszteriumokhoz és a nyugdíjpénztárhoz az állampolgársági nyilvántartásból kimaradt többségi és kisebbségi nyugdíjasok siralmas helyzetének orvoslása érdekében. Legutóbb a királyi helytartóság után emlékiratot nyújtottak be a belügyminiszteriumhoz. Erre az emlékiratra most jött válasz a helytartósághoz. Az előterjesztett kéréseket törvényellenesnek minősítették és elutasították. Az egyesület elnöke kijelentette, hogy a nyugdíjasok pert indítanak az állam ellen.

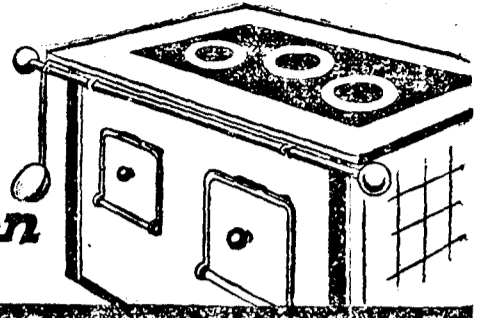
Itt említjük meg, hogy az aradi és temesvári nyugdíjasok ismeretes megmozdulásával kapcsolatosan, amely a nyugdíjkifizetések egyszerűsítését célozza, több aradi nyugdíjas felkereste szerkesztőségünket és annak közlésére kért fel bennünket, hogy az érdekvédelmi egyesületek után való kifizetés véleményük szerint nem előnyös és helyesebb lenne a jelenlegi kifizetési rendszer fenntartása.

VIM

MINDENT TISZTÍT

átlagosan és
kiméretesen

a tűzhely lapját is

Október 17-én tartja alakuló közgyűlését az aradi ügyvédszindikátus

Milyen ügyek tiszteletdíját kell a szindikátus pénztárába befizetni

Az aradi ügyvédi kamara, — mint annak idején arról már megemlékeztünk, — elhatározta, hogy az ügyvédek anyagi helyzetének javítása, valamint a kari szolidaritás fokozása céljából, ügyvédszindikátust létesítenek Aradon. A szindikátus alapszabálytervezetét hónapokkal ezelőtt már szétküldték az ügyvédkamara tagoknak, időközben azonban az ügyvédi kamara válaszmánnya az alapszabályokat részben módosította és ezt a módosított szöveget is eljuttatta a tagokhoz.

Az új szöveg szerint mindazon szerződéseket, iratokat, stb., amelyek a pénzügyigazgatósági láttamozás alá tartoznak a törvény értelmében, az ügyvédszindikátus tagjai kötelesek láttamozás végett az ügyvédszindikátushoz is eljuttatni és ezzel egyidejűleg a szindikátus pénztárába az érte járó tiszteletdíjat befizetni. Ennek az összegnek hatvan százalékát 15 nap elteltével felveheti a szindikátus pénztárától az az ügyvéd,

akí az iratot készítette, míg a fennmaradó negyven százalékot a következőképpen osztják meg: Nyolc százalékot a szindikátus tartalékalapjára fordítanak, míg a harminckét százalékot kitevő összegből külön alapot létesítenek, amelyet havonta felosztanak a szindikátus összes tagjai között. A szindikátus minden hónapban kimutatást készít a hozzá befolyt összegekről és ezek arányában megállapítja, hogy abban a hónapban az ügyvédek között milyen összeg kerül felosztásra. Szó van arról is, hogy a jelenlegi díjszabást mérsékelik és ezzel azt célozzák, hogy felvegyék a versenyt a közjegyzőkkel.

Az aradi ügyvédi kamara válaszmánnya elhatározta, hogy az ügyvédszindikátus alakuló közgyűlését október 17-én déli 12 órára hívja össze a törvényszék esküdtzéki nagytermébe. Az alakuló közgyűlés iránt az aradi ügyvédi kar tagjai körében nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Folytatják az angol légügyi fegyverkezést

London. Kingsley Wood légügyi miniszter szombaton Cambridgeben bejelentette az angol légügyi fegyverkezés továbbfolytatását. Közölte azt is, hogy Gloucesterben 1 millió font költséggel új repülőgépgyárat építenek és a stockporteri repülőgépgyárat fél millió font költséggel kibővítik.

Érdekes magánjogi vita egy magyarországi lap politikai állásfoglalása körül

Budapest. Érdekes magánjogi követelés került eldöntésre hétfőn. Gróf Sigray Antal, a Magyarországi című lap részvényeseinek képviselője, amikor a lapot Ruprecht Olivérnek bérbeadta, néhány évvel ezelőtt, kikötötte, hogy a lap iránya és politikája változatlanul alkotmányos, keresztény magyar politika marad. Ruprecht ez év tavaszán a lapot egyik napról a másikra a nyilas-kereszties mozgalom szócsövévé tette meg. Ebben az időben vált ki a lap szerkesztőségéből Pethő Sándor, Hegedüs Gyula és még többen és ezután került a felelős szerkesztői székbe Hubay Kálmán nyilaskereszties képviselő, aki a lapot a hungarista nyilaspárt lapjává avatta. Ha hétfőn a választott bíróság megállapítja, hogy Ruprecht a lap irányát és politikáját megváltoztatta, akkor Ruprecht 400.000 pengőt (12 millió lei) kell, hogy fizessen a szerződés alapján. Ha ezt nem tudja kifizetni, úgy a lap visszakerül az előbbi tulajdonosok birtokába.

Október közepén dönt Tanganyika népszavazás útján hovátartozóságáról!

Cape-Town. (Rádó.) A Reuter iroda írja: A délnyugati afrikai nemzeti párt Omararuban lévő tagozata megoldási tervet tett közé, melyben azt kéri, hogy népszavazás útján állapítsák meg, vajjon Délnyugat-Afrika egységesen a délafrikai államtestben kíván-e élni, vagy pedig vissza akar-e térni Németországhoz. A megoldási javaslatban kéri a parlament összehívását, hogy a nemzeti párt mellett a parlament

is mondja ki Délnyugat-Afrika önállóságát és népszavazás útján egyszer és mindenkorra döntsön sorsa felett.

A Reuter ügynökség munkatársa úgy érte szílt, hogy a tanganyikai gyarmatosok képviselői október 18-án gyűlést tartanak, amelyen a német birodalom gyarmati igényeivel kapcsolatban határozatokat hoznak.

Ítélet a Csermák-perben

Szombaton reggel kilenc órakor hirdettek ítéletet a nagyérdekességű Csermák bünperben. Az esküdtzéki termet most is zsúfolásig megtöltötte a közönség és siri csendben hirdette ki Ciopraciu elnök a törvényszék döntését.

A törvényszék bünösnek mondotta ki Csermák Ferencné, született Horváth Máriát, sorozatosan elkövetett csalással büntetettben és

két évi és hat hónapi börtönrel sújtotta őt. Bünösnek mondotta ki továbbá a törvényszék Csermák Ferencet, aki résztvevett feleségének csalási üzemeiben és ezért

egy évi és nyolc havi börtönre ítélte. Mindkettőjük büntetésébe betudják a vizsgálati fogáságban eltöltött egy év, hét hónap s 18 napot.

Ezek szerint Csermák Ferencnek 12 nap múlva lejár a büntetése. Szabadlábra azonban Csermákot sem helyezik, mert büntetésének kitöltése után, mint nem kívánatos idegent kitoloncolják az országból. Kötelezték továbbá az elítélteket hatezer lei törvénykezési költség megfizetésére, valamint a károsultaknak, névszerint: Hartmann Kálmánnak 245 ezer, Kohn Gábornak 2553 lei, Hoffmann Máriának 6660 lei, Lingurar Floreának 11 ezer, Menczer Oszkárnak 9000 Mihályi Mar-

gitnak 9000, Minov Talenak 3000, Saltz Miksának 29-814 lei és Stan Victorianak 50 ezer lei visszafizetésére.

Putici Victort, Putici Victornét, Kratochwill Jan mérnököt és Putici Liviu dr.-t felmentette a törvényszék a vád és annak következményei alól. A Csermák-házaspár felebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Amikor a közönség kitódult az esküdtzéki teremből, az ítélet elhangzása után, az elítélt asz szony „szivrohamot” kapott és sikoltozva hangoztatta, hogy ártatlan, Csermáknét csakhamar embergyűrű vette körül, úgy hogy a szuronyos fegyörnek kellett közbelépnie.

Súlyosan elítélt árdrágító

Budapestről jelentik: A törvényszék szombaton délelőtt Weisz Izidor budapesti zsirnagykereskedőt árdrágítási visszaélés címén egy és negyed évi börtönbüntetésre ítélte, iparigazolványát örökre elvonta és kötelezte, hogy az ítéletet saját költségén farragaszkot utján és hirlapilag tegye közzé, mert a háborús hírek hatása alatt az 1 pengő 40 fillérért vásárolt zsirt 1 pengő 90 fillérért adta el.

Legújabb sport!

Győzött a Venus a bucurestii derbymeerközésen

Venus - Juventus 3:1 (2:1)

A Venus csapata mindvégig jobban játszva 18 ezer fő közönség előtt győzte le a Juventus együttesét. A Venus támadósora szebbnél-szebb támadásokat vezetett a Juventus ellen és már a harmadik percben Humis labdája utat talált Sadowsky hálójába. A 17-ik percben Bodola 2:0-ra növeli az eredményt, amit a most már feljavult Juventus Korony révén szépít. A második félidőben a 42-ik percben Humis állította be a végeredményt. Játékvezető Picky Kroner.

CENTRAL: Délelőtt 11.30-kor matiné 3, 5, 7.15 és 9.30 órákor

Riadó Pekingben

(A kínai boxerlázadás eseményeiből)

GUSTAV FRÖHLICH, LENY MARENBACH, PETER VOSS
Legújabb Fox-híradó: Chamberlain berchtesgadeni látogatása
Dauidier és Bonnet londoni utja.

Férjmentes vacsora

IRTA: STELLA ADORJÁN

1. jelenet

(Két hölgy beszélget. Viola és Lenke.)

Viola: Sajnálom, hogy nem mehettem el a tegnapi vacsorára. Hogy sikerült?

Lenke: Pecchesen. Rengeteg bajom volt!

Viola: Micsoda? Nem jött meg a parió? Beteg let?

Lenke: Á! Nálunk a férjem ront el minden rendes összejövetelt.

Viola (gunyosan): Meséld csak! Hogy van ez?

Lenke: Péter évekig a legjobban viselkedett, ha vendégeink voltak. Ujabbban azonban megváltozott és mindig bajt csinál.

Viola: Például?

Lenke: Például délután követel, úgyhogy neki külön kell főzteni. Pompás libaprólék volt előételnek, ő halat csináltatott. Ez még nem lett volna baj, de a vendégek meglátták a halat és mindenki azt akart enni. Persze, nem készítették belőle eleget, folyton csak bosszankodtam.

Viola: No, ez még nem olyan nagy dolog.

Lenke: Várjál csak. Ugy viselkedik, mintha most jött volna fel vidékről és nem ismeri a társaságot. Elvált férjeket megkérdez, hogy mit csinál a feleség. Igaz, hogy ilyenkor nagyrészt az én barátaim látogatják a házunkat, de azért neki nem kellene mégse annyira informálatlannak lenni.

Viola: Mit művel még?

Lenke: Rádiózik, amikor beszélgetni akarnak, kártyázni kezd, amikor táncolni óhajt az ifjúság, na és ami a legfontosabb, semmi sem jó neki!

Viola: Kritizál?

Lenke: Szídjá a feketét, ócsárolja a gyümölcsöt, kérdezi, hogy miért nem adok új kártyát a rönizőknek, nagyokat ásít, végigönti az abroszt vörösborral és ráereszti a kutyát a hölgyek fehér ruhájára. Én csak szeretem azt a dögöt... a kutyát értem alatta, szívem... de mégsem engedem be a szalonba, ha vendégek vannak.

Viola: Szóval tegnapi vacsorád nem tartozott a sikerültebbek közé?

Lenke: Egyenesen megbukott. És mindennek Péter az oka. Mondd, szívem, a te férjed nem kontreminája meg az összejöveteleket?

Viola (rejtélyesen mosolyog): Gondolkozz egy kicsit. Mikor láttad utoljára Sándort nálunk, ha nagyobb vacsorát adtam?

Lenke: Várjál csak. Mult héten vadászni volt... Azelőtt vidéken tartózkodott... Valóban nem volt ott hon mostanában.

Viola: Na látod, szivecském! Sándor pontosan azokat a cirkuszosokat csinálta, ha emberek jöttek össze nálad, mint a te férjed. Egy darabig türtem, aztán megmaradtam. Megmondtam neki őszintén: nem ragaszkodom hozzá, hogy résztvegyen az összejöveteleken ha nálam társaság van. Egy darabig tiltakozott, aztán belátta, hogy igazam van és azóta őt nem hívom meg ilyenkor vacsorára.

Lenke: És mit csinál ilyenkor?

Viola: Saját rokonságát vacsoráztatja étteremben. Nálam pedig ragyogó hangulat uralkodik, senki sem uszítja a vendégeket, senki sem küldi vissza a feketét, hogy nem elég forró, a spriccert, hogy nem elég hideg és a kártyát, hogy nem elég tiszta. Próbáld meg te is ezt a módszert.

Lenke: Köszönöm az ötletet. Szombaton direkt adok egy nagy vacsorát, csak hogy Pétert el'anácsolhassam a háztól.

2. jelenet

(A két férj beszélget vasárnap délelőtt.)

Sándor (Viola férje): Na, öregem? Bevált?

Péter (Lenke férje): Pompásan! Hálásan köszönöm neked a tegnapi estét!

Sándor: Meséld el gyorsan. Hogy tudtál elszabadulni?

Péter: Betartottam pontosan, amit mondtál. Heteig mindent szídtam és folyton bosszítottam Lenkét. A napokban aztán elővett és erélyes hangon hozzám vágta, hogy minden multságát önkrekeszem. Kijelentette, hogy szombaton vacsorát rendez, de azt szeretné, ha én elmennék azokkal a rokonokkal, akiket ő utál...

Sándor: Sok van ilyen?

Péter: Szabályos házasetet folytatunk. Kölcsönösen utáljuk egymás rokonait. Szóval a végén valóságos könyörgött, hogy ne zavarjam a vacsoráját.

Sándor: És te jól mulattál?

Péter: Ragyogóan. Képzeld el: nem kellett hajnalig unalmas emberek között lennem. Szmokingban! Azonkívül hála a te tanításodnak, szombaton este kaptam egy soronkívüli kimenőt.

Sándor: És mit csináltál?

Péter (sugárzó arccal): Bementem a klubba, elolvastam a lapokat, este tizkor pedig a konyhán keresztül besompolyogtam a szobámba, rögtön lefeküdtem és remekül kialudtam magam.

A Wembley-i „örömváros“

és egy amerikai méretű karrier története

London. Wembley, London egyik távoli külvárosa, igazán akkor került rá a világ térképére, amikor 1924-ben itt rendezték meg a British Empire Exhibitiont, az angol birodalom nagy tárlatát, amely első volt a háború utáni óriási kiállítások sorában. 1925-ben a világ Wembley nevét már a legsürgősebben elfelejtette a kerek tíz évnek kellett elteltéig amíg ismét világhírré tett szert. Ez a londoni külváros ma Anglia egyik legnagyobb áránnyu tömegszórakozóhelye, amelyet tavaly több mint kétmillió ember látogatott. Az idén hárommillióra számítanak.

A világhiállítás és a mai tömegszórakozóhely Wembley-je között eltelt tíz esztendő alatt egy egészen érdekes és nagyvonalú angol karrier hívta fel magára Anglia figyelmét. Ez a karrier a kiállítás egyik szerény dohánytözsdejéből indult ki, ahol az akkor huszonéves Arthur James Elvin alkalmazott volt heti néhány font fizetéssel. Ma Elvin harmincnyolc éves és egy kis tulzással azt lehet mondani, hogy az

ővé a Wembley-Stádium.

A karriernek ez a dohánytözsde már igen előkelő állomása volt. Elvin tízennéves korában újságkiadóval kezdte — mint annyi más milliós — s akkor heti négy pengő volt a keresete. A huszonéves Elvin gyorsan rájött, hogy a trafikok tulajdonosainak nagyon gyengén megy a kiállítás pavilonjában. Nagyot gondolt. Iszonyu szalgdálás és kitarítás árán összeköltöszött — illetve összekönyörgött — száz fontot és

kel, vendéglőkkel és olyan óriási fedettuszodával, amely a legnagyobb lett volna az angol birodalom területén.

Ezt az óriási ötletet Elvin azért nem tudta azonnal megvalósítani, mert közbejött a korai ezerkilencszázharmincas évek világválsága. Az angol tőke a nemzetközi tőkével együtt megriadt és menekült a piacról. Elvin azonban valóságos pénzügyi zseninek mutatkozott. Angol fináncierek szerint csak zseninek sikerülhetett 1931. körül százötvenezer fontot összehozni egy kétes jövőjű vállalathoz. 1933. végén kész volt a fedett uszoda és azok a sporttelepek, amelyekeken egészen új és fantasztikus jövedelmet hozó angol tömegsportok kerülnek lebonyolításra. Így például agárverseny, amely a fogadások révén a mai Angliában óriási tömegszünetvély és hatalmas ipart támogatva sokezer embernek ad kenyeret, továbbá a rendkívül izgalmas motorkerékpárverseny és a jéghokki, amelyből az elmúlt tíz év alatt lett úzletileg megszervezett tömegsport.

Wembley agárversenyét hetenként átlag tízezer ember látogatja; az autóversenyt huszentezer; a jéghokkit kétezer. A totalizátor bevételi statisztikája szerint az agárverseny közönsége hetenként és fejenként két fontot áldoz versenyszünetvédelvények, ami nagy szó, ha tekintetbe vesszük, hogy

az agárverseny, a lövésverseny angolai nagy konkurrensé, mindössze tízezer müttra tekinthet vissza és hogy en-

MELEG HARISNYAT, kesztyüt, szvettert, BOGYO-nál
téli trikókat, reform nadrágot Str. Eminescu 1.
készpénzrean legolcsóbban Corso mozim előtt

abból négy kis kioszkot bérelt, amelyekben a dohányon kívül különböző kiállítási emléktárgyakat kezdte árulni: olyan olcsó dísz tárgyakat, amelyeket az emberek más körülmények között nem vásárolhatnak meg: „emléknek“ azonban igen. Az árut bizományba kapta.

A kiállítás után Elvinnek ezer font megtakarított pénze volt.

Ezt az összeget csodálatos szimattal azonnal abba az épületbontó vállalatba fektette be, amelyre nézve már a kiállítás bezárása előtt ajánlatot tett az igazgatóságnak. A megbízást megkapta, az épületeket lerombolta és egyben ugyanazt csinálta, mint a kiállítás alatt: „emléktárgyakat“ árult. Az emléktárgyak ezúttal azonban nem üvegpoharak és olcsó ékszerek voltak, hanem a kiállítás kisebb pavilonjai, amelyekre különböző vendéket talált. Az angol Tengeri Mentőliga pavilonját egy welszi egyház vette meg templomnak, a délafrikai pavillont egy London melletti butorgyár gyárépületnek, a palesztinai pavilonból, amelyet darabokban szállítottak el, gőzmosóda lett Glasgowban. 1927-ben Elvinnek ötvenezer fontja volt a bankjában. Ennyi pénzzel az idősebb angol üzletemberek rendszerint vissza szoktak vonulni a „business“-től. Ötvenezer még rosszul befektetve is meghozza az évi ezerötszáz fontot, ami Angliában is „uri“ jövedelem. Elvin azonban nem óhajtott visszavonulni. Többek között azért nem, mert mindössze 27 éves volt.

Elvin ötlete ezer fontot hoz össze

A pénzt ismét Wembley-vel kapcsolatban fektette be. Jimmy White a kiállítás nagy főépületének, a Stádiumnak bérloje, súlyos pénzügyi nehézségek közé került. Egyike volt azoknak, akik vesztettek a kiállításon. Elvin rábeszélte, hogy vásárolja meg a Stádiumot. Az üzlet létre is jött. A 120.000 fontos vételár kifizetésére tíz évet kaptak. White közben öngyilkos lett s a hitellezők most már Elvintől követelték a pénzt.

Elvin a londoni Citybe ment s ott pénzt szerzett. A művelet persze nem volt ilyen egyszerű, mint az előző mondat. A City urai

mikor megtudták, hogy a pénz a wembley-i Stádiummal kapcsolatban kell, eleinte nevetni kezdtek.

Nem hitték el, hogy abból az óriási és elhagyatott-hombárból valaha is pénzt lehet szerezni. Végül abban egyeztek meg, hogy szindikátust alapítottak s ott Elvinnek igazgatói állást juttattak. Elvin a kiállítás helyére fantasztikus méretű szórakozóhelyet akart csinálni. Olyasvalamit, amit eddig csak Amerika produkált.

Egy kis várost, amelyben minden a szórakozást szolgálja. Nagyszabású angolparkkal, sporttelepek-

Mielőtt butort vesz, nézze meg a

Budacsek

raktárát, Str. Metjanu 14.

nek a sportnak a közönsége főleg a szegényebb néposztályokból kerül ki.

„Drukker-klub“ az örömvárosban

A Wembley-arenában rendezik Anglia legnagyobb és leghíresebb futballmérkőzéseit is, így például az angol-skót nemzetközi, vagy az ír-angolt, amelyekre a jegyeket rendszerint már hetekkel előre eladják. Az angol-skót futballmeccsre minden alkalommal 20-30 ezer ember érkezik bérelt autobuszokkon a Londontól legalább hétszáz kilométer távolságra levő Skóciából és igen gyakran előforult, hogy az aréna kocsiparkjában több mint ezer hatalmas autobuszt kell elhelyezni.

A világ sportüzletemberei szinte állandóan

olyan fogadásokon törik a fejüket, amelyek révén a nők minél nagyobb tömegeket is meg lehetne nyerni a különböző versenyek számára.

A rendezők ugyanis jól tudják, hogy a nő rendszerint sohase megy egyedül szórakozni, tehát vagy egy férfit, vagy egy nőt hoz magával. Az ilyeszen rendezett autóversenyek révén Wembley azt a lehetőséget jól használta ki. A verseny sztárijai ugyanis a verseny után megjelennek az aréna tánc-csarnokában. Angol lányoknak több se kell.

Őszi ruhákat, kabátokat test, tisztít

Alexandru KNAPP Sándor
modernül berendezett vállalata
Str. Bratranu 2-4. szám. Minorita-palota.
Ep. Radu 10.

Ezt a konjunkturát azonban nem Elvin látta meg, hanem egy ausztráliai versenyrendező, akinek bosszai rábeszélésére került, amíg Elvin hajlandó volt az autóversenyt programba iktatni. Eleinte vesztettek rajta s már abba is akarták hagyni, amikor valakinek az az ötlete támadt, hogy csináljunk egy „Drukker“-klubot,

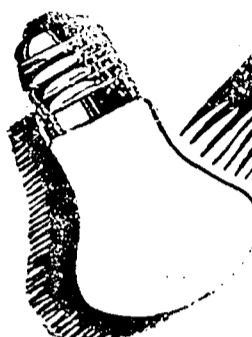
amelynek tagjai féláron kapnak belépőjegyet s ennek ellenében „drukkolhatnak“ a saját csapatuk esélyeinek.

Az ötlet kitűnően bevált s ma hetenként huszentezer jegyet adnak el.

Wembley ma egyike a legjobb üzleteknek. A tavalyi üzletévben nem kevesebb, mint harmincötezer font tiszta hasznuk volt. Elvin álma a nagy „Pleasure City“-ről, az Örömvárosról, arról a gigantikus méretű szórakozóhelyről, ahol a közönség minden egyes tagja talál magának megfelelő szórakozást, egyelőre még nem valósult meg. Efelől azonban nem kell aggódn. Elvin még csak harmincnyolc éves.

HEGEDÜS ADÁM

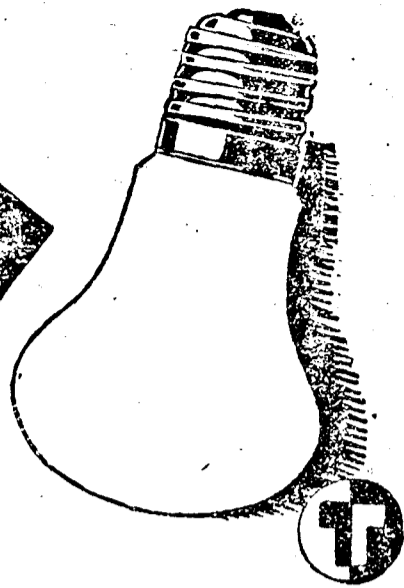
Lakás, üzlethelyiség, kirakat,
iroda, műhely számára.

olcsó izzólampák
fehér fényt ad
15 Dlm., 25 Dlm., 40 Dlm., 65 Dlm., 100 Dlm., 125 Dlm., 150 Dlm.

az új gazdaságos izzólamp.

Tungstam
KRYPTON

Főelárusító: **SZABÓ ALBERT, Arad**

Cinécitta, Olaszország filmvárosa — Európa Hollywoodja

Vittorio Mussolini vezetésével lázas ütemben folyik a munka

Rómából jelentik: Kis farmok, raktáreépületek és istállók állottak valamikor a római Campagnának azon a részén, ahol most Európa legmodernebb és legnagyobb filmvárosának: a Cinécittának sárga épületkolosszusai merednek az ég felé. A naplemente sehol se hívott olyan különös színeket a föld felé, mint itt, az albánói hegyek lábánál fekvő síkságon és esténként néha husz-harminc konflis kocogott azelőtt az utakon, hogy bemutassa amerikai és angol vendégeknek a campagna világ-hírű „tramontano“-ját.

Talán még ma is itt állnának a kis farmok öreg épületei, ha hat évvel ezelőtt

az első olasz filmvállalat,

az Atlantis nem küzdött volna anyagi nehézségekkel. Az Atlantis filmjei sorra megbuktak és a csőd szélén álló filmvállalat kénytelen volt otthagyni régi telepét, amely a sokkal előkelőbb ostiai út mentén épült fel. A társaság ide, erre az olcsó területre menekült maradéktökéjével és ha a vállalkozók munkáját itt se koronázta siker, egyet mégis elértek: felhívták az olasz filmvilág figyelmét erre a kopár, hegyektől övezett síkságra. Az Atlantis elűnt, helyére azonban négy vállalat jelentkezett. Egymás után épültek fel a különböző társaságok filmtelepei, amelyekben nagyon is meglátszott, hogy azok, akik ezt a kulissza-várost életre hívták, takarékoskodtak a pénzzel. Tizenegy épület állott már egymás mellett, tizenegy hatalmas faskatulya, amikor a római rendőrség végül is közbelépett. Kimondotta, hogy a filmgyártásnak ez a „módja“ nagyon is veszélyes, mert egyetlen rossz helyre dobott cigarettavég lángrolbanthatja az olasz film kulisszavárost.

A faházakat tehát le kellett rombolni. A romokon a vállalkozók hirtelen észbekaptak: miért ne valósítanák meg a filmgyártásban ugyanazt a korporációt, amely az olasz gazdasági életet már annyi kátyuból kisegítette. Összefogtak, egyetlen hatalmas részvénytársaságot alapítottak és megkérték Mussolinit, segítse vállalkozásukat.

Az új korporáció azonnal meghallgatásra talált és egy évvel ezelőtt felépült végre az új olasz filmváros.

Huszonöt éves filmdíktátorok

Látogatási jegyem Vittorio Mussolinihez, a Cinécitta vezéréhez szólott, de a Duce fia Velencében volt a filmolimpiáson. Az igazgatói szobában

a műszaki igazgató, Giovanni Bonelli fogadott.

Nem egyszer előfordult már olaszországi tanulmányutjaim során, hogy husz-harminc éves fiatalokat találkoztam olyan igazgatósági szobákban, amelyekben külföldön legalább egy negyvenötven éves, tapasztalt urral találtam volna szemben magamat. Giovanni Bonelli fiatalsága azonban még ebben a tipikus olasz környezetben is meglepett.

— Két évet tévedett, már huszonhat multam, — mondta mosolyogva, amikor megkérdeztem: nagykoru-e már? A mi szakmánkban azonban igazán nem számít, hogy hány éve üzzük mesterségünket. Vannak rendezők, akik már husz éves korukban zseniálisat alkotnak, s vannak olyan hetven éves segédrendezők, akik még mindig tanulnak. Ezt a hatalmas vállalatot azonban nem is tudnák öreg emberek vezetni. Néha már hétkor kint vagyok a telepen és csak este tízkor megyek vissza Rómába. Ami e két időpont közé esik, az olyan óriási munkát jelent, hogy még mi is, Vittorio Mussolini kortársai, alig bírjuk.

— Ha tudni és látni akarja, miért jelent kor-szakalkotó ujtást a Cinécitta a filmgyártás életében, azt hiszem, jobb lesz, ha nem a felvételeknél kezdjük meg körutunkat. Ma már egyetlen filmgyár sem alkalmaz rossz rendezőt és operatőrt, a felvételek problémája tehát már ezért sem játszik olyan nagy szerepet a modern filmgyártásban. Az igazi harc a film sikeréért akkor kezdődik meg, amikor a filmtékercs kikerül a felvevő gépből és a kísérleti termék asztalára vándorol. A legtöbb európai filmgyár például azért nem tud még ma se igazán tökéletes műremeket előállítani, mert a filmfelvételek kidolgozásához csak régi durva gépek állnak a rendelkezésükre.

— Az olasz filmek is azért voltak gyengék a multban, mert jó felvételeinket se tudtuk kellőképpen feldolgozni. A Cinécitta modern berendezése aztán pótolta ezt az óriási hiányt és bizony ma már nemcsak a nagy francia és angol filmeket dolgozzuk fel gépeink segítségével; sok amerikai vállalkozó is hozzánk hozza a nyers filmfelvételt.

Az első kísérleti teremben,

ahol körutunk során megálltunk, már egy kész filmet vetítettek le a telep fiatal mérnökei. A legfrissebb olasz filmújdonosság: a Luciano Serra, pilóta háboru jelenetei elevenednek meg az óriási vásznon.

A második kísérleti terem óriási elektromos gépei azonban már az első percben sejtették, hogy ebben a teremben esik át a filmtékercs a legnehezebb tűzpróbán. Itt, az üvegvattával bevont óriási falak között próbálják ki, hogy mindenben egyeznek-e a hangok és a gesztusok? Huszonhét mérnök, négy rendező, öt világhírű énekes őrzi ellen a hangok és a mozdulatok harmóniáját s ha valahol hiba van, a filmtékercs átkerül a harmadik számú terembe. Néha olyan hibákért is újra kell készíteni az egész fejezetet, amelyeket a közönség alig vesz észre.

Ennek a teremnek falait is üvegvatta fedi, a vetítógép azonban nem olyan jó, mint az előbbi terem gépe, Torzit, fáradt a tempója: elhasznált vidéki vetítógép. A nagy filmek azonban kis városokba is elkerülnek és ellen kell őrízni azt is, hogy ezek a kevésbé jó gépek, hogyan adják vissza ugyanazt a hibát, amely egy modern vetítógép leadásában egész jelentéktelennek látszik.

Ha valóban rossz a film, átkerül egy másik terembe, a IV. számú épületbe. Ez az épület a legnagyobb az egész telepen és egyetlen, harminc méter magas termében vagy ötszáz apró gépecske zakatol. Ezzel az ötszáz apró géppel próbálják rendbehozni a filmet — s ha nem megy, — valóban visszakerült a rendezőhöz.

A termék falainak belső kiképzése több mint 10,000,000 lírába került, az építészeti és a gépbeszerzési költségek pedig meghaladják a 15 millió lírát is. Ilyen óriási összeget egyetlen vállalat se tudott volna összehozni.

A felvételek negyede

Valósággal zúgott a fejem, amikor végre átjutottunk a „csendesebb“ telepre: a felvételek negyedébe.

Az egyik felvételi terem modern lakássá volt átépítve. Az UFA filmjét vették fel: a rendező nemetül beszélt, a primadonna olaszul, — a bonviván pedig kettőjük között közvetített. A következő teremben egy francia filmet forgatnak: sötét társadalmi dráma játszódik le a mesterien összeállított kulisszák között. Valóban, nemcsak a szereplők párisi kiejtése, — de ez az ügyesen rekonstruált Quartier Latin is Páris levegőjét leheli a néző felé.

A szomszédban ismét német filmet, továbbmenve olasz, legvégül meg angol filmet forgattak. Az öt világrész élete elevenedik meg a Cinécitta városában: a Szajna-part, Sanghai, Berlin, a Wild-West és Abesszinia. Angol, német, olasz, francia vezényszavak röpködnek. Angol, német, francia sikerek készülnek: angol, német és francia tökéletesi a Cinécitta kulisszái között a „legjobb üzlet“ sikerét.

Olaszország igazán büszke lehet erre az új vállalkozásra. Nemcsak az olasz filmgyártásnak biztosított méltó keretet, de a Cinécitta modern telepei ide vonzzák az egész világot.

V. F.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnyim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

6 hónapra... 840 lej || Negyedévre 210 lej
Évi... 420 lej || Egy hónapra 70 lej

Szerelmeslevelek kiállítása

Newyorkból jelentik: A Rousendeck amerikai milliárdosnak van egy különlegessége, amelyre büszkébb, mint gyáralra, földjeire, palotáira és petroleumforrásaira: övé a világ legnagyobb szerelmeslevél-gyűjteménye. Természetesen csak híres emberek sóhajai és lánkolásai szerepelnek a levelek között. Most egy élelmes műkereskedő rávette a milliárdost, hogy állítsa ki a legértékesebb példányokat a Fifth Avenue egyik pompás helyiségében. A newyorki „lelő tizezer” olyan hévvel tódul e nem mindennapos látványossághoz, hogy a rendőrségnek kell a mozgási lehetőséget biztosítani. Mr. Rousendeck kincsei között ott van Edgar Allan Poe-nak egy szerelmes levele, amelyet nemlétező eszményképéhez és számos novellája hősnőjéhez intézett.

„Nem azért szeretlek, mert nem vagy — olvashatjuk Poe jellegzetes, kusza írásával. — A messzeget gyűlöltöm és árnyképek, bármit mondanak is rólam, nem érdekelnek. Azért szeretlek, mert én teremtettem meg. Te vagy az a nő, akit akartam; olyanná formáltalak, amilyennek más sohasem láthatott volna. Te vagy az én igazolásom és ha elpusztulok, megmaradsz”.

A másik érdekes levél Lord Nelsoné, Lady Hamilton-hoz, abból az időből, amikor még a szépasszony a nápolyi angol követ felesége volt. Nelson, aki akkor még csak tregattkapitány volt, hűdög, tárgyilagos hangon vallja be eszményképének, hogy nem tudja elrejtetni. A hajózásról és a tenger szépségéről szóló szakszerű leírások közé ezt a pár mondatot ékelte:

„A magamialta embernek nem tesz jót, ha szerelmes. Asszonyom. Tudom ugyan, hogy szerelmemet sohasem fog kötelességem rovására menni és mégis — félek tőle. Egy katonának mindig tisztán kell látnia. Csak a félszemem van meg (egy félévvel azelőtt, Spanyolországban lötték ki a másikat) és ezt a félszememet hazám számára akarnám megőrizni. Kérném, legyen ebben segítségemre”.

Eunél különösebb szerelmi vallomást aligha intéztek valaha is valakikhez.

— **IDŐJÓSLAT.** Borult idő és a hőmérséklet csökkenése várható. Az ország északi részében helyi esővétségek.

— **ZURICHI TŐZSDEZARLAT:** Páris 11,72 és fél, London 20,98, Newyork 439, Brüsszel 74,12 és fél, Milánó 23,10, Amszterdam 238,65, Berlin 175,50, Prága 15,10, Varsó 83, Belgrád 10,00, Bucureşti 3,25.

— **Tataru Coriolan országos orvosszövetség elnök.** Bucurestiből jelentik: Az orvosszövetség központi bizottsága a szövetség elnökévé dr. Tataru Coriolan kolozsvári egyetemi tanárt választotta meg. Tataru Coriolan megválasztása orvosi körökben általános megelégedést keletkezett.

— **Tautu vezérfelügyelő országos megbízatása.** Bucurestiből jelentik: Mircea Cancicov pénzügyminiszter feleltalmazta Tautu Constantin pénzügyi vezérfelügyelőt, hogy az egész ország területén ellenőrizze az adó-kivetéseket és behajtásokat. Erre az intézkedésre azért volt szükség, hogy racionalizálják és egységes ellenőrzés alá helyezték az államkincstár és az adózó polgárság közötti viszonyt és hogy az adózási rendszer igazságos legyen. Tautu pénzügyi vezérfelügyelő már is utasításokat adott az adóbehajtás fokozására.

— **Uj tanfelügyelő Aradon.** A közoktatásügyi miniszter most nevezte ki a temesi királyi helytartóság területén működő tanfelügyelőket. Temestorontármegyében Bosica Pavel, Szörénymegyében Stoicanescu Stefan, Krassómegeyében Blagaila Ion, Aradmegeyében Dogaric Constantin, Hunyadmegeyében pedig Ghilescu Oheorghe az új tanfelügyelő.

— **Meghalt egy világhírű német repülőtsz. Berlinből jelentik:** Köhl Hermann százados, az ismert német repülő, szombaton meghalt. Köhl kapitány résztvevő 1928-ban az óceán átrepülésében két másik társával.

— **Funk szófial utja.** Szófiából jelentik: Funk német birodalmi gazdasági miniszter a jövő hét folyamán Szófiába érkezik, hogy tárgyalásokat kezdjen a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése érdekében.

— **Iskola-repülőgép balesete Szamosfalván.** Kolozsvárról jelentik: Egy iskolagép a szamosfalvi repülőtéren ma reggel husz méter magasságból lezuhant és egy utszéli fának ütődött. Aurel Vlaicu repülőtanuló könnyebben megsebesült.

Aradmegeyében fog leszállni egy lengyel sztratoszféra-ballon!

Említésre méltó értesítés érkezett az aradi hatóságokhoz. A jelentés arról számol be, hogy október 10-ig Lengyelországban több tudós sztratoszféra repülésre indul. A hatalmas ballon, amelyet a legmodernebb műszerekkel és rádióleadó és felvevőállomással szereltek fel, előreláthatólag Aradmegeye területén fog leszállni. Ezért az illetékes hatóságok intézkedéseire Aradmegeye területén megtették a szükséges intézkedéseket a sztratoszférepülőök kelendő fogadtatására.

— **Az aradi állambiztonsági hivatal közli az érdekeltekkel,** hogy a felülvizsgálatra kerülő idegen állampolgárok iratait október 12-ig bezárólag fogadják el. Az iratokat a rendőrkezes-túra 44-es számú szobájában kell benyújtani.

Férfiszövet ujdonságok

ADAM posztó-
áruházban
v. Bohus-palota, Consum és Inlesnirea-tag.

— **Házasság.** Kemény Erzsébet és Brenner Zoltán vasárnap, e hó 9-én déli 12 órakor az aradi neológ izr. templomban házasságot kötnek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Rodenstock szemüveg

Kodak fényképezőgép

Aradon csak

GÁRDONYI szoklátszerésznél
Dációval szemben
Must-, bor- és pálinkaműő. r nagy udaszfékban

— **Vakmerő bandita-támadás Dobrudzsában.** Durostorról jelentik: Vakmerő rabló-támadást követtek el Turasmil községben. Bolgár komitácisk behatoltak Memi Adil gazdag török lakos házában, őt és családjának tagjait borzalmasan megkínózták, majd pedig elraboltak 200 ezer lei értékű aranypenzt. Ezután Dutulescu kereskedőhöz hatoltak be, akit hasonló módon kifosztottak. Dutulescu fiának sikerült elmenekülnie, fellármázta a csendőroket és a község lakosait, akiknek megjelenésére a komitácisk nagy lövöldözés közben átmenekültek a határon.

— **Kiemelték a „Petar Veliki” hadihajót.** Balciáról jelentik: A Balci közelében 1920-ban elsüllyedt Petar Veliki nevű nagy hadihajót 43 szovjetbuvár a felszínre hozta. A hajót Odesszába szállítják, ahol ki fogják javítani.

Könyvkereskedésben

— **A regény címét ellelejtettem,** de egy fiatallemberről és két leányról van szó, akik közül az egyiket később az illető elveszi...

mondja a svájci „Jónapot” gyanánt. Minden országnak más a nyelve és a szokásai. Egyetlen kivétellel: minden országban szeretik és eszik az új remek cukorkát az „505 a csikkal”-t.

505

EUROPA CUKORKAJA

Romániában gyártja KANDIA S. p. A. Timişoara

Merény et Degrelle ellen

Brüsszelből jelentik: Péntek este egy választási gyűlés megkezdése előtt Biche helységben ismeretlen egyén revolverrel rálőtt Degrelle-re, a rexisták vezérére. A merénylet alkalmával egy rexista könnyebben megsebesült, a pártvezér azonban sértetlen maradt. A rendőrség több letartóztatást eszközölt.

— **Dr. Téthi Pál hazaérkezett.** Ismét rendel.

— **Ünnepi istentisztelet a minorita-templomban.** Az elmúlt héten nagy érdeklődés mellett megtartott egyesületközi értekezlet után ma, vasárnap délelőtti 10 órai kezdettel ünnepi istentiszteletet tartanak a belvárosi minorita-templomban, melyen képviselőileg résztvesznek az összes hitbuzgalmi egyesületek, az egyházközség vezetőségével élükön. Az új munkaév megkezdésekor Arad katolikus társadalmá kifejezésre akarja juttatni azt, hogy az az eleven belső közösség és összetartás, mely ügyeiben eddig is megnyilvánult, a lélek rugóin alapszik s a lélek erejével akarja a nagytömegeket áthatni. Az esti ájtatosság 6 órakor kezdődik, azt bevezetően Oláh Ferenc lelkész mond szentbeszédet, majd Rózsaifűzér ájtatosság és litánia következik.

Bokasülyvedést és egyéb lábfájalmakat megszüntet a Tejnör-nál kapható eredeti Duralumín-betét. Str. Goldis, Scala-mozgó mellett.

— **Román színházszás Temesváron.** Temesvárról jelentik: Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnökléte alatt megbeszélés volt, amelyen a román színház kérdésével foglalkoztak. Az értekezleten az állandó román színházszás létesítésének tervét beszélték meg. December 15-ig a kolozsvári román színház egy hónapon keresztül játszik majd a temesvári színházban. A hátralevő idő betöltésére a kolozsvári operát és egy fővárosi együttest hívnak majd meg.

— **Dr. Mátral-Nedella P. orvosi rendelőjét** október 1-től a V. Goldis 12-a sz. aló az Eminescu-ucca 2. sz. alá (Bancara-palota) helyezte át. Rendel 3-6-ig. Rövidhullámkezelés d. e. 11-től fél 1-ig.

— **Főfájás, idegesség, hypochondriás állapotok** gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bémüködsünket reggelentek éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezük. Kérdezze meg orvosát.

— **Befejezés előtt az arad-temesvári társulat szervekedése.** Hetek óta tartó gondos előkészítés után végre a befejezés stádiumához közeledik az arad-temesvári színházszás szervezése. Idősebb Szendrey Mihály színházszás nagyszerű gárdát sikerült összehozni, úgyhogy erkölcsi vonatkozásban teljesen biztosítottnak látszik a két város színházszásának átütő sikere. Meglepetés lesz, ha a napokban az igazgatóság hivatalosan közölni fogja a társulat végérvényes névsorát. Közben a színházi műhelyekben már nagyban készülnek a szezonnyitásra. Reggeltől késő estig folyik a készülődés, mert a szezonnyitásra teljesen új dizletek várják az aradi közönséget. Hamisítatlan békeszezon ígérkezik. Ennek egyik legbiztosabb előjele a bérletezés iránt mutatkozó érdeklődés. Több mint egy évtized telt el azóta, hogy a mostanihoz hasonló érdeklődés nyilvánult meg a közönség körében a színház iránt. Ez a kivételes érdeklődés azonban semmi esetre sem fog csalódást okozni, mert elsőrendű színészgárda, nagyszerűen összetanult, gazdag műsorral áll majd a közönség rendelkezésére.

„S G A L A” NAGYFILMEK SZINHAZA
TEL.: 20-10.

Mindennap:

Párisi melódia

Rosemary Lane, Rudy Vallee és a Schneckelfritz humoros jazzband hangulatfilmje.

Ma vasárnap d. e. 11.00 és délután 8 órakor matiné, másnap helyárakkal. 5, 7.15 és 9.30 órakor. — ECLAIR JOURNAL

Emelkednek az árak?

**MOTIU divatáruházában
a régi árakon vásárolhat**

Consum—Inlesnirea tag

Magyarnyelvű oktatás a tanítóképzőkben

Aradon és Marosvásárhelyen a magyar, Temesváron a szerb, Nagyszébenben és Karánsebesen a német nyelvet kell felvenni a tanrendbe

București. A nemzetevelésügyi minisztérium ejrendelte, hogy azokban a tanítóképzőkben, amelyek kisebbségi lakta helyeken működnek, bevezessék az illető kisebbségi nyelv tanítását, mert az innen kikerülő tanítóknak ismerniök kell a helyi lakosság anyanyelvét. Az alanti tanítóképzőkbe vezetik be a kisebbségi nyelvek tanítását: Nagyszébenben és Karánsebesen a német, Aradon és Marosvásárhelyen a magyar, Chișinauban az orosz, Temesváron a szerb nyelvet. A tanítóképző iskolák közül Cernăuți-ban a német, Kolozsváron a magyar és Chișinauban az orosz nyelvet vezetik be, mint kötelező tantárgyat.

Leltárt vesznek fel a szőrmével foglalkozó üzemekben. A pénzügyminiszter rendelete értelmében a pénzügyi közegek mindegyikében az üzemekben, amelyek bőrök és szőrmék feldolgozásával foglalkoznak, valamint szőrmehozatali cégek raktáraiban is, október hó folyamán leltárt kell hogy vegyenek fel.

Férfiszövetek

I. Grünbergernél (Fischer Eliz-palota)
Consum és Inlesnirea tag.

Templombucsu Ségában. Október 9-én, ma, vasárnap lesz Ségában a templombucsu napja. Délelőtt 10 órakor ünnepi mise Lisieuxi Szent Teréz tiszteletére, amelyre Aradról, a 8 óras mise után, körmenet indul. A minorita templomban ugyancsak 10 órakor lesz az ünnepi szentmise.

Weinfeld Rózsi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

Kiterjesztik más angol városokra is London légvédelmi rendszerét. Londonból jelentik: Sir Kingsley Wood légügyi miniszter bejelentette, hogy a ballon védelmi rendszert, amelyet eddig csak Londonban alkalmaztak, ki fogják terjeszteni Anglia nagyobb városaira.

Székszorulásoknál és az ezekkel járó fellüvödésnél, légzési zavarnál, szívdobogásnál, szédülésnél és fülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, a vérkeringést felrészíti s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

Az aradi Szociális Misszió Társulat október 10-én, hétfőn délután öt órakor tartja közgyűlését.

Modern karpitozást

legszebben készít

TÓTH ANDRÁS karpitos és díszítő
Str. Eminescu
(Ortutay-palota)

WIZO eleven újság hétfő délután 6 órakor.

A tornaegyesület turista-osztálya által a mai napra tervezett hetedik csillagutóját a kedvezőtlen idő miatt két héttel elhalasztotta. Az előkészített tréfás „zabaversenyt” és lepényevést vasárnap este fél 9 órakor tartják meg az egyesületi helyiség, emeleti nagyszobájában.

Ovártéri villanegyedben

autóbusz megállónál, egyik legszebb saroktelek építkezésre, vagy eladási-telep céljaira kiválóan alkalmas, eladó. Bővebbet: Str. Moise Nicoara 1., házmesternél.

Pálinkamérők Mustinmérők

óriási választékban

KUN szaklásszerész
Arad, Bul. Regina Maria 10.

Jelentkezések az önálló iparosokról készülő nyilvántartásba való felvétel végett. A polgármesteri hivatal közli az itt felsorolt iparos-vállalkozókkal, akik maguk kötnék megállapodást megrendelések elkészítésére, hogy a közigazgatási törvény 29. szakasza értelmében be kell iratkozniuk a városházán elkészítendő vállalkozói névjegyzékbe. A felsorolt iparos-vállalkozók a következők: Építésszek, építésmérnökök, építőmesterek, ácsok, cserép-, aszfalt-, betonkészítők, kövezők, kőfaragók, épületlakatosok, üvegesek, épületasztalosok, bádigosok, vízvezeték- és csatornázási vezeték szerelők, villanszerelők, mázolók és szobafestők. Egyébként ahhoz, hogy az érdekelteket felvegyék a vállalkozók nyilvántartásába, hogy építkezési terveket készíthessenek s hogy a város területén munkálatok elvégzését vállalhassák, a következő iratokat kell benyújtaniuk október 22-ig bezárólag a városvezetéshez: 1. Állampolgársági bizonyítvány, 2. igazoló okmány, 3. iparigazolvány, 4. oklevél, vagy mesterkönyv. Azokkal szemben, akik mulasztást követnek el, a törvény szigorával járnak el.

MOTI VASILIE szücsmester

Horia-uca 3. sz. Szántay-palota.

Mindennemű szücsmunkát, újat és javítást
kitűnően és jutányos áron készít el.

A kolozsvári katonai törvényszék felmentő ítéletet hozott a verespataki római katolikus lelkész ügyében. Bajkó László verespataki római katolikus lelkészt azzal vádolták, hogy az alkotmány megszegésére napján a hatóságilag elrendelt háromszori harangoztatást nem hajtotta végre. Ezenkívül a május 10-iki nemzeti ünnepen nem tűzte ki a zászlót a templom tornyára. Bajkó László a katonai törvényszék előtt azzal védkezett, hogy ő az alkotmány megszegésének napján háromszor harangoztatott. Az igaz ugyan, hogy május 10-én nem tűzte ki a zászlót a templom tornyára, de a kultuszminiszteriumnak van egy rendelete, amely szerint a kisebbségi egyházak templomaira nem szükséges kitűzni a zászlót. Az ügyész igazolta, hogy a kultuszminiszteriumnak van egy ilyen rendelete s ezért a bíróság Bajkó Lászlót felmentette az ellene emelt vádak alól.

Férfi szövetek

nagy mennyiségben érkeztek! Gyári árak.

I. Grünberger

Regina Maria 12. (Fischer Eliz-palota.)
Consum és Inlesnirea tag

Uj fényképezési műterem nyílt meg Aradon — „Foto-cnips” néven, a Horia-uca 2. szám alatt. A közönség bizonyára a legteljesebb értékeléssel fogadja az új intézetet, amely művészi jelszavakkal kezdi meg működését. Ma a fényképezés a művészi szempontokat elgátí k i s az e téren tapasztalható óriási, szinte tudományos fejlődés az új műterem munkájában már megnyilvánul. A képek lágyak, ügyelve a plasztika igényeire, eredményesen egyesítik a fényhatásokat, melőzik a javító (retus)-munkát, ami biztosítja a felvételek élethűségét. Teljesen művésziek. S ugyanez nem jelentenek különösebb anyagi terhet, mert rendkívül jutányosak, ami annak tulajdonítható, hogy a képeknel filmfelvételezést alkalmaznak. A korszerű szellem egyik jelensége: a fényképezési divat. Egy próba-felvétel meggyőzi a közönséget, hogy az új műterem művészi vállalkozás.

JELENTÉS AZ ŐSZI ÉRETTSEGI-EREDMÉNYEKRŐL. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszterium a szeptemberi pótérettségi-vizsgákról elkészített kimutatása a következő: jelentkezett 3440 jelölt, akik közül átment 1560, azaz 45,4 százalék.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERÁRAK:

VASÁRNAP:

HAJOS gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 8.
Tel.: 14—90.)

KAIN gyógyszerár, Calea Banatului 1.
Tel.: 17—67.)

NIEDERMAYER gyógyszerár, Str. Gojdu.
HÉTFŐ:

WEISZ gyógyszerár, Piața Avram Iancu 12.
(Tel.: 25—20.)

JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand
25. (Tel.: 11—00.)

Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărășești 1.
(Tel.: 17—68.)

Grizze meg haja fényét,

és
előzze meg a korpásodást!
Használjon

PETROLEGGER

HAJSZESZT és SZAPPANT!

A zsidó kulturház őszi programja. Az aradi zsidó hitközség kulturháza a nyári szünet elteltével ismét megkezdte működését. A vezetőség által kidolgozott gazdag és nívós program keretében neves vendégelőadók és az aradi zsidóság szellemi reprezentánsai tartanak előadásokat. Az első előadás október 12-én, szerdán este 9 órai kezdettel lesz, amely alkalmával dr. Fischer József kolozsvári ügyvéd, volt kamarai képviselő, az Erdély-Bánáti Izraelita Iroda elnöke „Zsidó sors — zsidó ifjúság” címmel tart előadást. A kéthetenként egymás követő nyilvános előadások programját december végéig állította már össze a vezetőség és a további esték előadói Faragó Rezső, dr. Kupfer Miksa és Raab Zoltán lesznek. A kulturház az aradi zsidó kulturélet többi ágazataiban is élénk tevékenységbe kezdett és különösen az ifjúság szellemi munkáját igyekszik előmozdítani. E célból ugyancsak kéthetenként önálló ifjúsági előadóesték lesznek Lapokkal és folyóiratokkal gazdagon ellátott olvasótermét naponta látogatják az érdeklődők, akiknek olvasási igényeit állandóan gyarapodó könyvtárral is igyekszik kielégíteni a vezetőség. A zenei élet felrészítése céljából a kulturház égisze alatt ének- és zenekar is alakul, amely minden jel szerint szintén értékes eleme lesz városunk kulturéletének. Kiemelkedő gyakorlati értékűek a kulturház által megszervezett román, héber, angol, francia és német nyelvkurzusok, amelyek kiváló szakoktatók vezetésével alatt teszik lehetővé a nyelvek tökéletes elsajátítását. Ugy az előadások, mint a kulturház egyéb irányú tevékenységei iránt oly élénk érdeklődés nyilvánul meg, hogy az intézmény máris az aradi zsidó szellemi élet központjának tekinthető.

Betársulnék 100—250 ezer leiel

rentabilis üzembe, vagy vállalatba.

Ajánlatokat: „Tőke biztosítva” jellegére a kiadóba.

(10)

CLARA Parfumeria

átkölezött Str. Eminescu 15.

szám alá. A már megszokott olcsó árak

Idegesek emberek gyomor- és bélpanaszainál reggelizés előtt egy félpohár természetes „Ferenc József” keserűviz kissé felmelegítve igen kellemes háziszert, amely a székletet elrendezi, az emésztést előmozdítja és az egész anyagcserét jótékonyan befolyásolja. Kérdezze meg orvosát.

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák

olcsón kaphatók

„CONCURRENTA” asztalosnál

Bulevarul Regele Ferdinand 15.

Authentikus temp. omnia szombon

Értesítés

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy Világos községben október 20-án kezdődik a szünet.

A hegyközség elnöksége.

Győződjék meg! Legolcsóbb férfiruha, fiuruha, bőrkabát, télikabát különlegességek

MUZSAY JÓZSEF

cégnevelő Arad,
a színházal szomszédságában

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ralea Mihail munkaügyi miniszter nyilatkozata az új szakmai szervezeti törvénytervezetről

Milyen alapelvek szerint készült el a céhtörvény javaslata

Az Aradi Közlöny legutóbbi vasárnapi számában teljes részletességgel ismertettük a szakmai szervezetekről szóló új törvényjavaslatot és annak nagyjelentőségű intézkedéseit. Ralea Mihail munkaügyi miniszter a kérdéssel kapcsolatban most nyilatkozott a sajtónak és többek között a következőket mondotta:

— Az új törvénytervezet mindenképpel a szakszervezetek egységesítését tűzte ki célul. Amint a különböző politikai pártok a politikai demagógiára adtak alkalmat, a különböző szakmai szervezetek viszont társadalmi demagógiát segítettek elő. Ma az egész világon az egységes szakmai szervezetek irányzata uralkodik. Vonatkozik ez a tekintélyállamokra, amelyek felülről kiindulva tesznek kötelezővé egy szindikátusi típust, valamint a demokratikus államokra is, ahol olyan hatalmas szindikátusok fejlődnek ki, mint a franciaországi CGT. Egyesek szeretnék azt hangoztatni, hogy tulajdonképpen kétféle szakmai szervezetről van szó. Demokratikusról és a tekintély uralmán létesült szakmai szervezetről. Lényegben azonban ugyanez a demokratikus, mint a tekintélyállamokban arra törekednek, hogy egyszerűsítsék és egységesítsék a szakmai szervezeteket. Az egyik országban ezt az állam, más országban pedig a többséggel rendelkező szervezet valósítja meg. Hangsúlyozom, hogy a most elkészült törvényjavaslatnál nem kívánjuk a szervezkedési szabadságot megbénítani, amelyet egyébként az új alkotmány 26. cikkében is biztosít. Ebben a szabadságban senkit sem akarunk megátalni. Mégis helyesnek látjuk azt, hogy helytartóságokként csak hasonló egyetlen szakmabeli szervezetnek adjunk jogi személyiséget. A jogi személyiséget pedig csak azok a szakmai szervezetek nyerhetik majd el, amelyeknek sorában a helytartóság hasonló szakmabelieknek legalább

tíz százaléka tömörül. Ezeknek a céheknek Bucurestiben szövetségük működhetik. A céheknek biztosított jogok közül egyike a legjelentősebbeknek az, hogy csak a céhek köthetnek kollektív szerződéseket és munkakonfliktusok esetén csak ezek delegálhatnak képviselőket. Ugyancsak az említett jogi személyiségekkel rendelkező céheknek áll majd jogában az, hogy képviselőt küldjenek a munkakamarába, a betegsegélyzőhöz, stb.

— Másik jelentős célja a törvényjavaslatnak, — folytatta a munkaügyi miniszter, — a szakmai szervezetek politikamentesítése. Ezeket a szervezeteket nagyon gyakran használták fel politikai célokra. Az új törvényjavaslat értelmében a szervezetekből a politikát teljesen ki kell zárni. A szakmai vezetők ezentúl csak ténylegesen szakmabeliek lehetnek és olyanok, akiket politikai okokból még nem itéltek el. A céhek jogi személyiségüket csak a munkaügyi minisztérium javaslata alapján kapják meg. A múltban a szakmai szervezetek gyakran nemzetközi szervezetek tagjai voltak és onnan kaptak irányítást. A jövőben a szakmai szervezkedést is a nemzeti szolidaritás eszméje kell uralja. A jövőben tehát a szakmai szervezetek nem lehetnek nemzetközi szervezetek tagjai. A fenti intézkedések reményt nyújtanak arra, hogy a szakmai szervezetek tekintélye rövidesen emelkedik. A jelenleg működő szervezetek, amelyek megértik az új idők szellemét és megfelelnek a törvény követelményeinek, a jelenlegi újjászervezés alapjait képezhetik. Az eddig lefolytatott beszélgetéseimből arra a meggyőződésre jutottam, hogy ezek a szervezetek közre akarnak működni munkánkban. Ugy a munkaadói, mint az alkalmazottai szervezetek a tervezet hozzájuk való elküldése után olyan megfigyeléseket és megjegyzéseket tettek, amelyeket a végső javaslathoz figyelembe veszünk.

A Bata-művek kibővítik üzemüket és áttérnek olyan iparcikkek gyártására, amelyeket eddig a Németországhoz átkerült területeken állítottak elő

Mit veszít el Csehszlovákia és miye marad meg iparából?

A müncheni egyezmény következtében Csehszlovákia tudvalevőleg olyan vidékeket veszít el, amelyek bányákban és ipari üzemekben gazdagok. Ennek következtében a jövőben Csehszlovákia arra kényszerül, hogy különböző olyan iparcikkeket importáljon vagy gyártson, amelyeket eddig a belföldön termeltek. Prágai jelentés szerint a Bata-cég, amely Csehszlovákia legnagyobb ipari vállalata a változott helyzetben azzal a tervvel foglalkozik, hogy üzemét lényegesen kibővíti és olyan tárgyak gyártására is berendezkedik, amelyeket eddig a régi határvidéken állítottak elő. Így a Bata-cég kerékpárokat, festékeket, vegyi anyagokat, cérnát stb., akar előállítani.

Az új határok következtében a leglényesebb veszteségeket az eddigi csehszlovákiai bányaiipar szenvedte. A barnaszén területek 90 százaléka került új uralom birtokába, mert abból a 16 millió tonna barnaszénből, amelyeket a régi határokon belül termeltek, kerek egymillió tonnányi termelés marad meg. A kőszénterületek vesztesége, ha számszerűleg nem is olyan hatalmas, szintén mélyreható. Most még nem lehet végsőleges ítéletet alkotni erről mindaddig, amíg a Csehszlovákia és Lengyelország közötti kérdések nincsenek elintézve. A fémiparból Csehszlovákiának az eddigi vállalatok 61 százaléka maradt meg, a munkások 79 százalékaival. Az üvegiparból a csehszlovák köztársaságnak az összes üzemek 37 százaléka maradt. A textiliparból 51 százalékoat hagynak meg a munkásság 47 százalékaival, míg a konfekcióiparból 75 százaléka maradt a munkások 78 szá-

zalékával. A föld és köiparból pedig 74 százaléka a munkások 65 százalékaival. Meg kell jegyezni, hogy a porcellán ipart, amely szintén ehhez a csoporthoz tartozik, szintén elvesztette Csehszlovákia. A bőr és bőrággyártó iparból 71 százaléka maradt a munkásság 74-es százalékaival, Csehszlovákia teljes egészében megőrzi fejlett cipőiparát. A papiriparból 63 százaléka maradt meg a munkások 55 százalékaival.

A rotációsipar-gyárak nagy része nem marad meg a köztársaság területén. A vegyipar terén mindaddig nem lehet áttekintést tenni, amíg az aussigi művek sorsára nézve nem történt meg a döntés. Valószínű, hogy ennek az iparágnak 65 százaléka marad meg Csehszlovákiában.

Kétszázezer tonna könnyű benzint szállít Románia Japának

Bucuresti, Románia és Japán között meg egyezés jött létre benzinszállításra vonatkozólag. A meg egyezés alapján Románia 200.000 tonna könnyű benzint szállít Japának.

A Románia és Hollandia közötti új kereskedelmi egyezmény október 1-én lépett életbe. Az egyezményben Hollandia kötelezte magát, hogy 20.000 vagon búzát vásárol és ez a mennyiség szükség esetén növelhető is

— Gazdasági szövetkezet alakult Dicsőszentmártonban. Dicsőszentmártonban „Transilvania” név alatt gazdasági szövetkezet alakult. A szövetkezet célja: a gazdák minden termékét, a közvetítő kereskedelem kizárásával jobb áron értékesíteni, viszont a gazdákat a gazdaságukhoz szükséges ipari és gazdasági cikkekkel ellátni. Szorgalmazza a gazdák javai védelmének ellátását a Minerva biztosító R. T. útján. Fokozatosan be akarja vezetni bizományi alapon a nagyobb és kisebb mezőgazdasági gépeket és szerszámokat. A kertészeti, borászati, méhészeti, tejgazdasági cikkek, növényvédelmi szerek, állati tápszerek, mindenféle mezőgazdasági és kertészeti vetőmagvak, műtrágya, zsák, ponyva és kötélárak, cement, gipsz, mész, rudvasak és hasonló fontos cikkek árusítását saját raktáráról eszközölné. A gazdák termékeinek értékesítésénél különös gondot kíván fordítani a gabona, tojás és gyapjú vásárlására, a bor, élőállat, gyümölcs, méz, széna és burgonya közvetítésére, valamint a bor pasztörizálására és palackozására. Végül cserekereskedelmet kíván létesíteni más, különösen a székelyföldi testvérszövetkezetekkel. A szövetkezet alapítóinak az élén Pekry Géza és Dániel Elemér földbirtokosok állottak.

FELEMELTÉK A BUZA KIVITELI JUTALMÁT. Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági tanácsa tegnap elhatározta, hogy felemeli a buza kiviteli jutalmát. A határozat értelmében az eddigi vagononként 12.000 lei helyett a kivitteli jutalom 13.000 lei lesz, ha a buza legalább 77 kilogramm fajsúlyú és nem tartalmaz három százaléknál több idegen anyagot. A fentieknél sekélyebb minőségű buza után a jutalmat esetről-esetre fogják megállapítani. A legkisebb ár 80 kilogrammos és két százalék idegen anyagot tartalmazó búzáért 38.000 lei, a termelő vasúti állomásán átvéve. Ennél sekélyebb minőségű búzánál minden hektóliter után egy kilogrammal kevesebb súly után egy százalék számítódik le az árból, ugyancsak egy százalék számítódik le minden százaléknyi több idegen anyag után. Viszont ugyanezen kulcs szerint magasabb az ára jobb minőségű búzának. Az új rendszer október tizedikén lép érvénybe. Az új jutalom és árszabályozás egy hónapig, azaz november tizenegyedikéig érvényes.

— Eladott aradi ingatlanok: Institutul de Credit si Pastr. al Comerciantilor Arad eladott a Brűnek-dűllőben egy 153 négyszögöles telket 14.000 leiért Martin Ioan és nejeinek. — Muntean Petru és Sofia eladták a Str. Gelu 16. sz. ház negyed jutalékát 90.000 leiért Roman Ioan és nejeinek. — Arnóczy Károlyné eladta a zimándi dűllőbeli 300 négyszögöles telek fele jutalékát 30.000 leiért Szirbusz László és nejeinek. — Földi József eladta a Libás-dűllőbeli 300 négyszögöles telkét 20.000 leiért Ardelean Gheorghe és nejeinek. — Dr. Nichin Ioan eladta a Cetatea Veche 221 négyszögöles telkét 100.000 leiért Pásztor Jánosnak. — Ragó Kálmán és Béla eladták a Str. Egalitătii 122 négyszögöles telek együttes jutalékát 21.000 leiért Pag Rozáliának. — Mausz Rozália és Erzsébet eladták a Str. Dna Balaşa 38. sz. ház kétharmad jutalékát 120.000 leiért Riedl Ferenc és nejeinek. — Özv. Kolarov Elekné eladta az Izlazul Mare-dűllőbeli 2 holdas szántót 20.000 leiért Neța Todornének. — Boka József és neje eladták a Calea A. Vlaicu 197 négyszögöles telkét 40.000 leiért Szikora Juliannának. — Id. Szabó Mátyás és neje eladták a Str. Mărgăritar 7. sz. házat 290.000 leiért Ungurean Gheorghe és nejeinek. — Aradi Polgári Jótékony Nőegylet eladott a Str. Mureşanu 10. sz. alatt egy 103 négyszögöles telket 145.000 leiért dr. Tesity Szvetoliknak. — Kolarov Jova és társai eladták a Brűnek-dűllőbeli 4 és fél holdas szántót 20.000 leiért Truța Mihainének. — Răduț Andrei és neje eladták a Str. Virginia Hotăran 3. sz. 125 négyszögöles telket 85.000 leiért Balogh Antalnének. — Popovici Mihainé eladta a Str. Sarmiseghetuza 146 négyszögöles telkét 400.000 leiért Rohovanszki Boriskának. — Negru Gheorghe és neje eladták a Str. Oitcz 129a házat 100.000 leiért Szokolai Jánosnének. — Menczer Gyula eladta a Str. Dna Balaşa 112. sz. házat 250.000 leiért Rohovanszki Boriskának. — Adusz Aczel Száváné eladta a Str. Coşbuc 23. sz. házat 480.000 leiért Herczeg Miklósnének. — Prasz József eladta a Str. Pionerilor 5. sz. ház fele jutalékát 102.000 leiért Seres János és nejeinek. — Krackauer Henrik és neje eladták a Str. Ionel Ciordas 2. sz. házat 100.000 leiért Forgó Mátyás és nejeinek. — Szabados János és neje eladták a Str. Gorua 14. sz. házat 40.000 leiért Crişan Mihainének.

Hotel Corvin

Családi szálloda a város szívében. — Ujjonnan berendezve, közp. fűtés, hideg-meleg folyóvíz. — Egyágyas szoba P. 3, kétágyas P. 6. —
BUDAPEST,
VIII. Csokonay-utca 14.
Nemzeti Színháznál.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet aradi fiókjának közleménye

Buzavetés, kukorica után

Megyénkben, sőt az ország legnagyobb részében a buzavetések javarésze kukorica után kerül a földbe. Ezt a szokást nem lehet kárkoztatni, mert bár a kukorica a buzának egyik legrosszabb előveteménye, mégis a mi viszonyaink között ez a két legfontosabb növényünk és legfeljebb csak hosszú, következetesen keresztülvitt átmenet után volna lehetséges egy, a buzára előnyösebb vetésforgóra áttérnünk.

A kukorica utáni buzavetések sikerének feltételei: a jó földmunka, a talaj tápanyagtartalmának elegendősége, megfelelő buzafajtának használata és kedvező időjárás. A legutolsó nem tőlünk függ, a többi három biztosításáért ellenben sokat tehetünk.

Jó földmunkát annál könnyebben adhatunk buzánk alá, minél korábban letörtük a kukoricát. Ha koránérő fajtát termeltünk, akkor a töréssel szeptember végére még a hűvösebb vidékeken is elkészültünk. A később érő kukoricafajták törésével csak a melegebb vidékeken, tehát megyénk alföldi részében készültünk el szeptember végére, a hegyvidéken október közepéig tart ez a munka.

Az idei augusztus rendkívül bő eszései erősen lesúlykolták a talajt, a szeptember viszont igen száraz hónap volt, a földek kiszáradtak és megkeményedtek. Az ilyen talajnak felszántása próbára teszi igás állatainkat, különösebb a kötöttebb földeken. Mégis hiba volna a szántással megvárni az esőzés bekövetkezését. Inkább valamivel sekélyebben szántunk és a rögzített rögötörő hengerrel omlasztuk széjel. Kötöttebb talaju községekben ez az eszköz megbecsülhetetlen szolgálatakat végez és miután teljes kihasználásához legalább 50-60 hold buzavetés kell, a gazdakörök jól teszik, ha

Megérkeztek az új

1939-es

Standard

Radio KÉSZÜLEKÉK!

REGISTRIKINTÉSEK ÉS MEGRENDELÉSEK MINDEN JOBB SZAKKÖZLETBEN

Főelárusító: **Szabó Albert, Arad**

tagjaikat közös beszerzésére buzdítják. Ha a lehengetett talaj egy jó esőt kap, akkor néha egy jó boronálás, vagy egy sekély szántás már kifogástalan magágyat biztosít.

A talaj tápanyagtartalma kukorica után ritkán elegendő. Még ha istállótrágyába is veteljük a kukoricát, akkor sem találja meg utána a buza teljes nitrogénigényét. Ennek pótlására a mérszénitrogén a legmegfelelőbb műtrágya, amelynek mai ára a gyári feladóállomáson 625.— lei. Kat. holdanként 80 kgr.-t kell belőle a vetés előtt 8-10 nappal elszórni és a vetőszántással leforgatni. Mintegy 2 mázsa terméstoppletre számíthatunk utána soványabb földeinken. Tehát csak

akkor lesz használata jövedelmező, ha a buza ára jóvőre legalábbis a mai szinten lesz. Ha talajunk a szuperfoszfátot meghalálja, amit előzetesen kísérletezéssel kell megállapítanunk, akkor a vetés előtt, vagy azzal egyidejűleg, sortrágyázó géppel azt is használjunk. A szuperfoszfát ára ma 262 lei mázsánként.

Késői vetésekre olyan buzafajtát használjunk, mely erőteljesen bokrosodik és korán ér. A kukorica utáni vetésekre az odvosi 241-es buza igénytelensége folytán alkalmasabb, mint a bánkúti 1201-es, amely viszont a korábbi és jobban előkészített, kövér, fekete földeken válik be jobban.

70 millió leire emelkedett Arad költségvetésének végösszege

Kiegyenlítik az 1914. évből származó kölcsönügylet esedékességét, rendezik a város kisebb tartozásait és jelentősen emelték a beruházásokra előirányzott tételeket

Vlad Alexandru tábornok polgármester és helyettese, dr. Bejan Romulus első alpolgármester munkakihallgatáson jelentek meg dr. Marta Alexandru, Temes-tartomány királyi helytartójánál, akinek előterjesztették Arad város új, most már a kinevezett városvezetők által módosított költségvetését. A módosítás alapja az a 8 millió lejes bevételi többlet, amelyhez a földosztás során kisajátított városi földek árának most történt kifizetése révén jutott a város. Még annak idején, amikor a kisajátítások megtörténtek, a város tulajdonát képező, jelentős kiterjedésű földbirtok nagy részét szintén elvették, hogy földnélküli igénylők között osszák szét. A kisajátított földeket nem fizették ki azonnal, hanem csupán az árát állapították meg. A kifizetés különböző jogi és adminisztrációs okok miatt azóta is késlekedett, most azonban a kormány intézkedett, hogy a pénzügyminisztérium folyósítsa a 8,100.000 lejt kitevő tartozást. A kiegyenlítés állampapírokban történt meg s egyelőre csak elvben rendelkezhetik a város az ilyen módon kiutalt állampapírok felett, mert egy 24 esztendő városi kölcsön miatt külföldi érdekeltség lefoglaltatta a letétben levő állampapírokat.

Még 1914-ben történt, hogy a város akkori vezetősége egy svájci pénzintézettől kölcsönt vett fel, aminek kiegyenlítése azonban nem történt meg. Ezt a követelést érvényesíti most a svájci bank s ha a város hozzá akar jutni kisajátított földjeinek ellenértékéhez, eleget kell tennie a követelésnek. Tárgyalások kezdődtek meg, amelynek értelmében a város kötelezi magát a 3,400.000 lejt kitevő esedékesség kiegyenlítésére, viszont a bank lehetővé teszi a kötvények felvételét és értékesítését. Arról ugyanis

természetesen szó sem lehet, hogy a kötvények névértékben értékesíthetők a város. Hozzávetőlegesen ötven százalékos árfolyamot lehet elérni eladás esetén, ami azt jelenti, hogy 4 millió lej körüli tényleges bevételi többlet lehet számítani. A 3.400.000 lejes külföldi esedékességen kívül körülbelül félmillió lei egyéb tartozások kiegyenlítését vették tervbe, összesen tehát 3.915.000 lejt fizetnek ki ilyen módon.

A módosított költségvetés — amelynek végösszege 70 millió lei, — a beruházásoknál mutat jelentősebb eltéréseket az eredeti költségvetéstől. A városháza épületének tatarozására előírt 800.000 lejes tételt további 200.000 lejjel emelték, úgy hogy a jelenleg már folyamatban levő javítási munkálatok fedezésére most már 1 millió lei áll rendelkezésre. Negyed millió lejt iktattak a költségvetésbe a csatornázás karbantartására és tisztogatására előirányzott tétel növelésére. A régen tervezett és mind eddig megvalósítatlan földalatti illemhelyek megvalósítását is lehetővé teszi a módosított költségvetés, amelynek kiadási tételei között félmillió lei szerepel egyelőre két ilyen földalatti helyiség megépítésére. A megvalósítás meggyorsítása érdekében a pályázatot már ki is írták, úgy hogy a tervek szerint legkésőbb két hét múlva megkezdik a földalatti építkezés munkálatait.

Fetter Irén énektanárnő

növendék-hangversenye október 23-án, vasárnap délután 5 órakor a Minorita Kulturházban. — Jegyek a Vasárnap kiadóhivatalában.

... és ismét csábitanak a káprázatos tengeri utazások!

Őszi földközítengeri utazások a fehér „MILWAUKEE” luxushajóval

Hapag-utazás Nyugatafrikába az Egyenlítőtől
Okt. 30-tól nov. 23-ig / Ára Lei 21600.— 101

A Golf-áram tropikus bazájába

„MILWAUKEE” luxushajóval Nyugatindia, Mexicóba és New Yorkba

1939 január 9-től márc. 2-ig / Ára ca. Lei 50000.—

Karácsonyi és szilveszteri utazás az atlanti óceáni szigetekre

1938 dec. 20-tól 1939 január 6-ig / Ára Lei 15000.— 101

Mindig-jél-utazás

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Hajóival

Információk Képpiszelet: Prospektusok

Künstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Kis fekete délutánra

Féltreértések elkerülése végett nem a „fekete kávéra” gondoltam a címmel, hanem a kis fekete délutáni ruhákra, ami a világon legjobban kihatással bír a téli szezonban, sőt kis „átmentéssel” egész nyáron is viselhető.

Fekete szövet, vagy fekete selyem, legyen az könnyebb, vagy nehezebb, egyformán divatos.

Általános jellemrajzuk: rövid, elöl berakott, tak, vagy glocknisak, hosszú szűk ujjakkal, egészen magas zárt nyakkal, elöl gyakran nyaknál tölcselesen huzva, kis rücssben végződik, saját övvel, vagy antiloppal. Az egész disz rajtuk egy elegáns, szép csatt, vagy bross, esetleg egy színes muszlinzsebkendő.

Egyetlen próbavásárlás meggyőzi Önt, hogy „STAR” őszi és téli divat

STAR cipőujdonságai
legszebbek, legjobb és legolcsóbbak
Lerakat Sándor cipőáruházában
Bul. Reg. Ferdinand

Ezzel azt hiszem el is mondtam mindent. Előfordulnak azután beaplikált, komplikáltabb darabok is, így pl. láttam egy fekete selyemruhát matt selyemből, a magas nyak körül, srégen az ujjaiiba fekete fényes selyem levélminták voltak belcapplikálva, azután még egyet láttam, rém frappirozott: fekete selyemből. A derék jobboldala hosszú ujjakkal, fekete selyem volt, féloldala pedig fekete selyemtüll, de az ujjak itt is feketék voltak, a tüllöl.

Ha rongyos a harisnyája és kopott a nyakkendője

dalon is. A tüllrészen fekete levelek voltak a selyemből kivágva. Sajátöv, arany széles bojtjal. Himzés is gyakran előfordul, arany, ezüst és

Divatposta

FEKETEHAJU KISLANY. Kössön magának egy bordó ruhát, lehetőleg csomós, buklé fonalból. Kösse úgy, hogy az egyik sor csupa sima, a másik pedig végig fordított. Nagyon szép minta jön ki belőle, illetve úgy fog kinézni, mintha szövet volna. Lehet teilos résszel csinálni, elöl két zippzárral, két keskeny antiop övvel, két zsebbel, hosszú szűk ujjakkal. Nagyon szép lesz. Ha nem szeret horgolni, akkor csinálhat a köv. horgolással ugyan. csak egy bordó ruhát: két kis, két nagy pálcika, a következő sorban a kis pálcikára jön a nagy és így tovább, minden ötödik sorban pedig három-három láncszemes lyuksor. Nagyon szép, csipkeszerű, egyszerű minta. Üdvözlét.

SZÖRMET
Szörmemunkát **ROSENZWEIG**
elegánsat, tartósat, olcsón szücs készít
Str. Moise Nicoara 2.

BELLUS. A leírt ruhája alja maradhat berakottan, az most is divatos. A bluzon csupán annyit változtasson, hogy a virágdiszt vegye le róla, helyette vásároljon egy szép tarka muszlinát, azt kösse nyakára és az övére egy szép csattot. Semmi egyébét. Mindenhova felveheti, ha még jó az anyaga. Üdvözlét.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz-körút 35., küldjék.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Burgonyaleves, paprikás borjúszelet, tökkáposzta, alma. Vacsora: Tejeles turó, vaj, sajt, tea.

KEDD. Ebéd: Gombaleves, naturszelet, párolt káposzta, palacsinta. Vacsora: Hidegfelvágott, tea, vaj, gyümölcs.

SZERDA. Ebéd: Marhahusleves, hus tormával, szilvágombóc. Vacsora: Leccsó kolbásszal, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Rizsleves, borjupörkölt, galuska, gyümölcs. Vacsora: Gombástojás, savanyu, kompót.

PÉNTEK. Ebéd: Tejeles habléves, rakott burgonya, túrósmetélt. Vacsora: Hidegrizs, töltött tojás, sajt, vaj.

SZOMBAT. Ebéd: Karliolleves, sültcsirke, zöldbab

más színes fonalból és a virágok közepét pedig színes kövekkel varrják ki.

Igy pl. volt egy fekete könnyű szövetruha jumper fazonnol, ahol a jumperen lévő fenti és lenti zsebet arany buzakalász és buzavirághímzés díszített, a buzavirágok kék részeit kék ékkövek alkották. Hallatlanul pompóz és szép. Kis magyaros motív is és mégsem magyaros.

Fekete a színe mindenkinek, bakfisnak és a nagymamának egyaránt.

Szörmék, bundák

szörmemunkák készítését a legújabb modellek szerint, olcsón

CLONDA SZÜCS készít
Bul. Reg. Maria 8. az udvarban

A szatin újra feltámadt most legújában. Annyira gyalak ezek a sima szűk, testhez simuló ruhák, csak úgy hizelegnek az arcnak és az alak karcsúságának (már akinek hizelegnek...) Általános szatin fazon pl. egy a sok közül: végig aprógombolt hosszú szűk ujjakkal, keskeny, saját, övvel, amely elöl egy kis masniban kötődik, orosz nyak, fent egy kis masniban megkötve szintén. De vannak nem ennyire egyszerű, már nagyobb ruhák is, de pl. nekem annyira tetszett egy egészen egyszerű kis szatin ruha, hogy leírom, dacára, hogy nincs rajta semmi különös: glocknis alj, sajátjából kis övvel, elöl magas nyak, amit egy érdekes fehér szatin bubigallér övezett, rövid ujjainál szintén fehér szatin mansetta. Ennél bájosabb, fiatalosabb nem kell. Ugyanezt a kis ruhát mutatta be három színben: sötétkék szövetruha fehér posztó gallérral és bordó színben acélkék angora (egészen hosszú szálu angora bubigallérral.)

tökéletesen kijavítja

főzelék, csepimesz. Vacsora: Hideg borjúsült, kompót, mignon.

VASÁRNAP. Ebéd: Aprólék leves, rántottus, zsirbasült krumpli, kompót, mogyorótorta, gyümölcs. Vacsora: Fasirozott hidegen, paprikasaláta, torta.

Konyhatékok

FINOM ALMAS LEPÉNY. Fél kiló liszt, 20 deka vaj, vagy libazsír, két kemény főtt tojás átpasszírozott sárgája és két nyers tojás sárgája, 7 deka porcukor, csepp só, ha vajjal készítjük, akkor 1 deci tejfelt is adunk hozzá és tejjel gyurjuk össze és ha zsírral készítjük, akkor tej helyett fehér borral gyurjuk össze a tészta két órán át hagyjuk pihenni. Akkor a felét a tészta kinyújtjuk és lereszelünk egy kiló almát, rátesszünk a tepszi aljára a kinyújtott tésztát, egy kis zsemlemorzsával meghintjük és rátesszük az almát, cukrot és egy kis darált diót, azután kinyújtjuk a tészta másik felét és rátesszük a töltelékre és egy villával megszurkáljuk, hogy fel ne hólyagosodjon és tojássárgájával megkenjük a tésztát és lassu tűznél világos sárgára megsütjük. Igen finom és soká eltartja magát.

TEPERTŐS POGACSA. Egy kiló lisztet, két tojássárgáját, egy csepp sót, egy csepp rumot, egy evőkanál porcukrot összedolgozunk, hogy rétes-tésztát kapjunk és akkor pihenni tesszük és ledarálunk egy 40 deka libatepertőt, egy csepp sóval és törött borssal és akkor egy kicsit kinyújtjuk a tésztát és belekenjük a ledarált tepertőt és összehajtogatjuk, mint a leveles tésztát szoktuk és ezt párszor ismételtjük és mindig egy kicsit megszírozzuk a tésztát. Akkor kinyújtjuk tetszés szerinti vastagságra és pogácsát szaggatunk belőle, hagyjuk pihenni egy kicsit a tepiben is s kenjük meg tojássárgájával és szép világosra megsütjük.

VEGYES KOMPOT. Egy kiló almát meghá-

PENSIÓBAN

Jakás és teljes ellátás nem kerül többre, mint szállodába egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensióban

IV., Veres Pálné-uca 10., főemelet, a Belváros szívében.

Hideg-melegviz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

mozni és a magházát kivenni, egy kiló körtét, fél kiló szilvát, egy fűrt fekete szőlőt vegyünk és előbb készítsünk egy jó sűrű szirupot és tegyük bele egy kis citromhéjat, mikor a szirup kész, tegyük bele a megtisztított gyümölcsöt és szépen puhára főzzük, de úgy, hogy ne legyen nagyon sok leve. Ez nagyon jó és nagyon gyorsan fő meg.

Ismét megkezdik az építkezési engedélyek kiadását

Az új közigazgatási törvény intézkedése értelmében a városvezetőség beszüntette az építkezési engedélyek kiadását, mert — így intézkedik a törvény — mindaddig nem adható ki ilyen engedély, míg a város megfelelő szabályrendelettel nem rendelkezik. Ez az intézkedés lehetetlen helyzetet hozott, amit még csak átmeneti állapotnak sem lehet nevezni. Hiszen a megfelelő szabályzatok elkészítése legkevesebb 2 esztendővel vesz igénybe és így eddig nem is lehetne kiadni építkezési engedélyeket. Riscutia Moise ezredes, második alpolgármester kezdeményezésére szakbizottság ült össze a kérdés megvizsgálására. A bizottság tagjai az alpolgármesteren kívül a város műszaki osztálya részéről Vlad Traian és Belu Pavel, a jogügyi osztály részéről pedig Jegessy Károly dr. és Nedelcu Nicolae dr. voltak. Megállapították, hogy már eddig is 40 engedély kiadása szenvedett fennakadást és hogy a várost nem lehet továbbra is megfosztani az építkezések lehetőségétől. Mivel a törvény értelmében a megfelelő szabályrendeletek előzetes elkészítése nélkül kiadott építkezési engedélyekért azoknak kibocsátói felelnek anyagilag, a bizottság elhatározta, hogy vállalva az anyagi felelősséget, az építkezési engedélyek kiadását véleményezi. Már hétfőtől megkezdődik az építkezési engedélyek kibocsátása, természetesen csak olyan esetekben, amikor semmi kétség sem merülhet fel az irányban, hogy nem adóhatnak későbbi bonyodalmak.

Dr. Örfi Gyuláné javító üzlete
Str. Melianu 14/a, ugyanott előnyomda és géphimzés legújabb külföldi modellek.

UJ KÖNYVEK

— Földi Mihály: „A miniszter”. A házaspár, A század asszonya, A viszony című nagy epikai műnkái után Földi Mihály most egy drámaian tömör regényt írt. Uj művének címe: „A miniszter”. Hősei: a miniszter, a prelátus, a professor, akik névtelenül, de hivatásuk teljes súlyával és diszével vívják meg a 300 oldalas regényben gondolataik és érzelmeik harcát, amely szinte korunk világnézeti harca. E harc hátterében finoman gyöngéden húzódik meg a regény negyedik főszereplőjének, az özvegy grófnőnek az alakja: rajta át a szerelem síkjára vetődik a férfiak elvi küzdelme. A ma sorsdöntő kérdései vonulnak fel ebben a drámaian feszült regényben, amely érdekességével, tiszta hangjával, nyílt bátorságával joggal fordul mindenkinek az érdeklődése felé, aki a mai élet problémáin gondolkodik. Földi Mihály: „A miniszter” című kötete az Athenaeum Regénytárban jelent meg szép kiállításban, vázonkötésben. Ára 119.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-ujdonságok teljes jegyzékét.

Szörmék nagy választékban!

Szörmemunkák legújabb modellek szerint

Zimmermann

szücsmesternél, Str. I. G. Duca 5.

— Stella Adorján: „En, Viola”. Stella Adorján az olvasóközönség kedvencei közé tartozik. Írásai tele vannak kedves humorral, kellemes, de mindig találó szatirával. Kevés író tud olyan mélyre világítani a budapesti társadalmi élet rejtelmeibe, mint ez az ötletes, briliánstollu író. „En, Viola” című könyvében egy csomó apró, meglepő csattanókban kifogyhatatlanul írást, szellemes helyzetképet fűzött össze pompás gyűjteménybe, Viola a pesti társadalom női prototípusa. Ennek a nőnek rakétázó, fürgé szelleme van, éles szeme és jó füle; mindent kimond, meglát és megvitát. Az író által választott párbeszéd forma nagyszerűen megfelel arra, hogy a pesti élet tipikus alakjai saját szavakon át megnyilatkozzanak. Stella Adorján könyve szellemes, kellemes olvasmány, az 1938-as évek dokumentuma. A kötet az Athenaeum kiadásában jelent meg, ára 59.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-ujdonságok teljes jegyzékét.

SPORT KÖZLÖNY

Megérkezett Aradra a Sportul Studentesc és vál'ozatlan össze- tételben áll ki a Gloria ellen

Szombaton este érkezett meg Aradra a Sportul Studentesc csapata, amely vasárnap a Gloria ellen mérkőzik. A fővárosi csapat szombaton reggel utazott el Bucurestiből és az expedíció 14 játékost és 2 vezetőségi tagot számlál.

A fővárosi diákcsapat utolsó edzésén a jóképességű B) ligás Makkabbi ellen játszott barátságos mérkőzést, amelyet 6:3 (5:1) arányban nyert meg és beigazolta, hogy jó formában van.

A vasárnapi mérkőzésre nem változtattak a jól bevált összeállításán és a Gloria ellen is

a következő tizenegy lép pályára:

Constantinescu—Duce, Badulescu—Dumitrescu I., Dragan, Dumitrescu II.—Schulder, Mihaescu, Marinescu, Stefanescu, Gica Popescu. Tartalékként Ghenea kapus (a Venus volt kapusa). Mitan és Voicu jöttek a csapattal. — Biztos győzelmet remélünk — mondta az egyik játékos — mert a csapat jó formában van és főleg a küzdőképességünk az, amely bennünket sok más csapat fölé helyez. A Gloria multvasárnap a Venus ellen nem játszott jól és ha nem embereli meg magát, úgy Aradon is sok gólt fog kapni.

A kerületi bajnokság állása vasárnap délelőtt

1. Mica	4	4	—	—	25	2	8
2. AAC	4	3	—	1	11	5	6
3. Transilvânia	5	3	—	2	10	9	6
4. Crisana	5	2	2	1	9	11	6
5. Astra	4	2	1	1	9	4	5
6. Titanus	4	2	1	1	8	12	5
7. Gaiana	4	1	3	—	6	5	5
8. Tricolor	4	2	—	2	6	8	4
9. ATE	4	2	—	2	8	12	4
10. Unirea	5	1	1	3	6	11	3
11. Olimpia	3	1	—	2	7	7	2
12. Hakoah	5	—	2	3	6	14	2
13. Egyetértés	5	—	—	5	4	15	—

A Sport és Kritika

ezen a héten ismét vasárnap is megjelenik és pontos összeállításokat közöl a vasárnapi mérkőzések csapatairól, közli továbbá a pontos bíródelegálást, valamint részletes tudósítást ad a Juventus—Venus meccsről is. A hétfői szám a szokott gazdag tartalommal jelenik meg ezúttal is és pontosan ismerteti a vasárnapi bel- és külföldi sporteseményeket. Minden elárulható helyen kapható.

Rendszeres hajójáratok

Egyesült Államokba és Kanadába

a „Nieuw Amsterdam“, „Statendam“
„Rotterdam“
nagy luxusgőzösökkel, valamint

Középamerika

Trinidad, Curacao
Venezuela, Columbia
Honduras, Haiti, Ecuador stb

Ausztrália

Délamerika

Brazília, Argentina,
Uruguay, Paraguay stb.
államokba.

Felvilágosítások és prospektusok:

Holland-Amerika Linie

Vezérképviselőtől
Organizația Română de Turism s. a. r.
L. H. Lazarovits vezetése alatt
Timișoara București
Str. Veneția 2. Tel. 3989. • Cal. Victoriei 70.

Érdekes forduló lesz vasárnap a B. ligában

A Nemzeti Bajnokság B) egy heti szünet után, amely idő alatt Román Kupa mérkőzések kerültek sorra, folytatja a bajnoki küzdelmet. A vasárnapra kitűzött erdélyi vonatkozású mérkőzések és a játékvezetők a következők:

Nagyvárad: Crisana—Mureș, bíró: Pálffy. Marosvásárhely: Monopol—Olimpia CFR Gherman, Nagyszeben.

Nagyvárad: Victoria—Tricolor, Olteanu Nagyvárad.

Aranyosgyéres: Universitatea—Sodrony-
ipar. Kroner Emil.

Nagyszeben: HTV—Törekvés, Ionescu Gh.
Brassó.

Petrozsény: Jiul—Crai Iovan, Husztig,
Arad.

Craiova: Rovine Grivita—Soimii, Freund.
Piski: CFR—Vulturii, Nilca, Marosvásár-
hely.

Gvulafehérvár: Unirea MV—CAMT, Tóth
Brassó.

Nagyvárad: Minerul—NAC. P. Huncade,
Kolozsvár.

Játékvezetők, mint válogatók

A magyar válogatott vasárnapi győzelme az egy héttel előbb Bucurestiben győzedelmes kedő osztrák válogatott felett csak növeli a román szövetség körültekintő készülődését az október 16-iki mérkőzésre. A román szövetség egészen újszerű ötlettel a vasárnapi mérkőzések összes játékvezetőit megbizta, hogy alaposan figyeljék meg a válogatás szempontjából szóbajövő játékosok formáját. A szövetség tanácsa a játékvezetők jelentése alapján hétfőn este ülést tart és ekkor jelöli ki a szűkebb keretet. Szerdán nagy edzés lesz Bucurestiben. Az edzés után véglegesen kijelölik a Magyarország ellen kiálló válogatottat.

*csak úgy
Klapából!*

Szalonki. A nemzetközi teniszverseny férfi egyenes eredménye: 1. Sztallos görög, 2. Dallos dr. magyar, 3. Asbóth magyar és Radovanovics jugoszláv. Döntő: 7:6, 6:3, 1:6, 6:3. A férfi párosban a Sztallos—Radovanovics pár győzött, a döntőben 6:4, 6:2, 3:6, 6:4-re verte a Dallos dr.—Asbóth kettőst.

A Venus labdarugócsapata 11 mérkőzésből álló téli turát kötött le és pedig négy mérkőzést Portugáliában, három Belgiumban, négyet pedig Németországban fog lejátszani. Eladescu dr., a Venus elnöke vasárnap Budapestre utazik, ahol Herczog Edvinnel fog tárgyalni a tura részleteinek kidolgozására.

Balesetbiztosításban részesítik a labdarugókat. Központi vezető körökben azt a hírt közlik, hogy a jövőben biztosítani fogják a labdarugókat baleset és halál esetére. A terv keresztülvitelének érdekében több biztosítási intézetet felkerestek, hogy ilyen természetű ajánlataikat nyútsák be a szövetségnek.

Az aradi városi színházban

1938 október 15-én, szombat este 9 órakor Tanase-revüszínház a megszokott pazar rendezésben a legnagyobb sikerű „FABÓL TANASE“ 2 felv., 56 képletből álló pazar rendezésű revüjét adja elő 80 ballerina, 24 boy. Gyönyörű zene. Jegyek: Libraria Diecezeana-ban kaphatók.

Nemzetközi süketnéma- mérkőzés Bucurestiben

Bucurestiben csütörtökön ritka nemzetközi mérkőzést vívott két válogatott csapat. A román és a bolgár süketnéma válogatottja mérkőzött egymással és mintegy 2000 főnyi vérbeli szurkolóhad volt kíváncsi a nem mindennapi sporteseményre. A rendezőbizottság legnagyobb gondja a mérkőzéssel kapcsolatban a játékvezető kérdésének megoldása volt, végül sikerült három semleges futballszakértőre akadni, akik, ketten a határvonal mentén, hatalmas zászlókkal felfegyverkezve különleges intégetésekkel jelezték a csint, a bejelentést és a többi szabálytalanságot. A bolgár csapat keményen, helyenként durván játszott és a mérkőzést a jobban készült román csapat 4:2 (2:1) arányban nyerte meg. A hazai pálya nem sok előnyt jelentett, mert a közönség biztatását nem fordíthatta a csapat a maga javára. Az egyik bucuresti sportlap már szerdán felhívta a közönséget, hogy tartózkodjék a hangos biztatástól, mert nem érdemes, hiszen a játékosok úgy sem hallják. Egyébként a nemzetközi mérkőzésen jelen volt Sava Kiroff, Bulgária romániai követe is.

O Vátozások a bíróküldésben. A vasárnapi mérkőzésekkel kapcsolatos játékvezető-küldésben változások álltak be és pedig: a Gaiana—ATE ifjúsági bajnoki mérkőzést, amely 1200 órakor a Gloria-pályán kerül lebonyolításra, Czégka helyett Polareczky vezet, az AMTE—AAC ifjúsági bajnoki mérkőzés az AAC-pályán 15.30 órakor kerül lejátszásra és itt Lutai a bíró, a Frontiera—Sparta mérkőzésen Kürtösön Chiral helyett Barbu bíraskodik, a Sp. Studentesc—Gloria mérkőzésen pedig Ciorogariu helyett Darázs a határbíró. Itt írjuk meg, hogy a bíró estület titkársága felkéri azokat a játékvezetőket, akik vidéken mérkőzéseket vezettek, hogy az ezekre vonatkozó kimutatást kedden adják le Marita titkárságnál.

NYILTER.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a kladóhivatal, sem a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetlen drága jó halottunk temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével, valamint részvétük kifejezésével bánatunkat enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Sannicolaujmie, 1938. október 8.

A gyászoló Kolb-család.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik boldogult édesanyánk elhunytá alkalmával részvétükkel enyhítették fájdalmunkat, temetésén résztvettek, ravatalára virágot helyeztek, ezúton fejezzük ki köszönetünket.

Arad, 1938. október hó.

Herzog Tibor,
Herzog András

Hirdessen az Arad. Közlöny-ben

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, OKTÓBER 9.

București. 8.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána reggeli hangverseny gramofonlemezeken. Hírek. Majd a hangverseny folytatása. 9.55: Vallásos óra. I. Harangszó. II. Istentisztelet közvetítése a patriarchatus templomából. III. Szentbeszéd. 12.30: Ora premilitară. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.25: A Grigoras Dinicu zenekar hangversenye. A műsorban a következő zeneszerzők művei: R. Strauss, Cassan, Chipan, Klose, Villnov, Joh. Strauss, Bendix, Dendrino. 15.30: A falu órája. Alex. Lascarov előadása. 15.45: Alexandru Grozuta népdalokat énekel. 16.05: Hasznos gazdasági tudnivalók. 16.25—17.10: A Ionița Badița-zenekar hangversenye, énekszámokkal. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszéri gyógyászati kérdések. 19.17: A rádió szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: Ion Ghiga. 19.58: Sport. 20: A zenekari hangverseny folytatása. 20.30: Gramofonlemezek. Híres művészek lemezei. 21: A hétről. 21.15: Lehár: „Éva“, operett 3 felvonásban. Az I. felv. után (21.55—22.05): Hírek. A II. felv. után (22.50—23.05) Sporteredmények.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér dr. püspök mondja. 12.15: Evangélikus istentisztelet a szarvasi ótemplomból. Prédikál Raffay S. dr. püspök. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Az 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Fegyedy Sándor. Közreműködik Albert Ferenc hegedűművész. Szünetben kb. 14.05: Egészségügyi Kalendárium. Felolvassa Faragó Ferenc dr. 15: Hanglemezek. 16: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 16.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 18: Munkács vára. Pataky Mária előadása. 18.30: Klamár Sándor magyar nótákat énekel Csorba Gyula cigányzenekarának kíséretével. 19.40: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 19.55: Hírek. 20.05: A harmadik magyar Szentévi. (A 900 éves Patrona Hungariae.) P. Bangha Béla előadása. 20.30: Ember Nándor dr. zongorázik. Ifjúsági darabok. 21: Sporteredmények. 21.10: Hangjáték. Utána kb. 23.10: Hírek. 23.35: Jazz. 0.15: Cigányzene.

Budapest II. 16: Hanglemezek. 18: Hidy-Gyulai Mária hegedül zongorakísérettel. 19.30: „A magyar orvosi irodalom bölcsőjénél“. 20.30: Megyeri József előadása. 21.10: Hírek. 21.35: Hanglemezek.

HÉTFŐ, OKTÓBER 10.

București. Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána reggeli hangverseny gramofonlemezeken. Hírek. Majd a gramofonlemezek folytatása. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Aktualitások. 19.17: Szórakoztató gramofonlemezek. 19.40: Elena Dimitriu énekhangversenye. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Alabieff, Mihailescu-Toscani, Brediceanu, Montia, Mihailescu. 20: Ionescu-Sisesti egyetemi tanár, földművelésügyi miniszter felolvasása. 20.20: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Lortzing, Rust. P. Strauss, Lehár, Rubinstein, Dvorák. 21.25: Kamarazene. A Szarvas-négyes hangversenye. 20: Sport. Hírek. 22.20: Mihail Scheel énekhangversenye. Őszi dalok. 22.45: A Ionel Giurgea-zenekar hangversenye. Közvetítés a „Modern“-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend. közlemények. 11: Hírek. 11.20: Régi magyar írásokból: Erkölcsei oktatás az ifjabb asszonyságoknak. (Felolvasás.) 11.45: Fehérvári Antal és az erdélyi magyar színészet fénykora. Irta: Csányi Piroska. Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízelvezőszolgálat. 13: Déli harangszó. Utána: Időjárásjelentés. 13.05: Horváthné Veörös Julia zongorázik. 13.45: Hírek. 14: Beszkárt-zenekar. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.35: Hírek. 17.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árjolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákféléria. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18: Munkásfélóra. (Felolvasás.) 18.30: Dalárda hangversenye. 19.25: Istenek és dáma Kréta szigetén. Máthé Elek előadása. 19.55: Mursi Elek és cigányzenekara. Közben 20.20: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.35: Hírek. 21.10: Ignác Rózsa előadást. Erdélyi népváltásból. 21.40: Hírek. 22: Verdi-lemezek. 23.10: Időjárásjelentés. 23.15: Cigányzenekar. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Weidinger Ede szalonzenekara. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 18.55: Egy elveszett költői műfaj. 20: Német nyelvoktatás. 20.30: A 25 éves Panama-csatorna. 21: Hírek. 21.25: Táncclemezek. 22.05: Szalonötös.

KEDD, OKTÓBER 11.

București. Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Utána reggeli hangverseny

Kenderessy László

okl. építész, építőmester,
irodáját Bu'. Reg. Maria 17.,
1. em. alá helyezte át. TEL.: 20-78

gramofonlemezeken. Hírek. Majd a gramofonlemezek folytatása. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki üzenetek. 19.17: Nagy zeneszerzők portréi. Schumann. (Gramofonlemezek.) 20.10: Dr. Dem. Paulian orvosi előadása. 20.25: Lotte Lehmann gramofonlemezei. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Schubert, Schumann, Hugo Wolf. 20.45: G. Stefanescu francia zeneszerzők műveiből énekel. (Tremisot, Berlioz, Massenet, Saint-Saens, Fauré). 21.05: Ion Simionescu egyetemi tanár felolvasása. „Az ősz a természet élettani folyamatában.“ 21.20: A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. Vezényel: Alfred Alexandrescu. 22: Sport. Hírek. 22.20: A hangverseny folytatása. 22.55: Szórakoztató gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend. közlemények. 11: Hírek. 11.20: Egy francia hárónó magyarországi nőnevelő munkássága. (Felolvasás.) 11.45: Átmeneti ruhák. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízelvezőszolgálat. 13: Déli harangszó. Utána: Időjárásjelentés. 13.05: Gyöni Pál énekel. Bókai Antal hegedül zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Pertis Jenő és cigányzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árjolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18: Perényi Gabriella énekel zongorakísérettel. 18.30: A jákóházak óvóhelyeiről. 18.50: A rádió szalonzenekara. 19.20: Ez a világpiac. Kecő István előadása. 20: Táncclemezek. Közben 20.40: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.55: Hírek. 21: „Hibák bányája.“ Utána kb. 22.05: Hírek. időjárásjelentés. 22.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.10: Cigányzene. 1.05: Hírek külföldre.

Budapest II. 19: Mezőgazdasági félóra. 19.35: A rádió szalonzenekara. 20: Francia nyelvoktatás. 20.30: Az arab költészet. 21: Hírek. 21.25: Néprajzi hanglemezek.

J. KREBSZ őszi-téli ruhákat, kabátokat legszebben, fest, mos, vegyileg tisztít. —
Telef: Bul. Reg. Ferd. 51. — Fiókuz ei: Str. Eminescu. 1

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

HÁZASSÁG

Házasságot minden rendű és rangú egyén számára közvetít a „Broul cásatorie“. Egyezer prima előjegyzés. Levél-cím: Căsuța postală 114. Temesvár. 6240

ALKALMAZÁST KERES

Intelligens idősebb lány laboratóriumi vagy asszisztensnői állást keres. Címet a kiadóba kér. 6239

Nyugdíjazott állami főtisztviselő román, magyar, német nyelvtudással, irodalmi alkalmazást vállal. Megkereséseket: „Tennivagyó“ jellegre a kiadóba kér. 6287

Autóvezető igazolvánnyal rendelkező, Aradvidéken nagy ismerettségű bíró fiatal kereskedő garanciaképes utazói állást, vagy képviselőt vállal. Cím a kiadóban. 6275

ALKALMAZÁST NYER

Kifutó fiú felvétetik. Tipografia G. Ienciu. Bulev. Carol 63.

Fiatal mindenest bejáróné mellé azonnalra keresek. Glück. Bul. Carol 42. 6251

Tisztességes kifutó felvétetik. Barthines cukorkagyár, Str. Filipescu 40. 6310

Önállóan főző, feltétlenül megbízható, komoly mindenest október 15-re felvétetik. Jelentkezni: Eiselené, Str. V. Mizle 3-5. 6314

Rendszerető fiatal cukrászsegédet azonnal felveszek. Cím a kiadóban. 6296

Perfekt önálló eladó, női konfekciószakmában — szezonra — keresetetik. Ajánlatok fizetés megjelöléssel „Önálló“ jellegre a kiadóba kéretnek. 6273

LAKÁS

Négy uccai szobából álló magastörszintű modern lakás november elsejére kiadó. Str. I. G. Duca 19., kapubejárattal Bul. Carol. 6238

Vidéki keresztény uricsalád keres sürgősen 4-5 szobás lakást, lehetőleg különállót. Ajánlatokat e lap kiadóhivatatala továbbít „Sürgős“ jellegre. 6215

Kiadó november hó 1-ig a Bul. Carol 41. sz. alatt (a törvényszékkel szemben) egy földszinti háromszobás és egy II. emeleti négyszobás lakás, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel. Értekezni a házmesternél, vagy Bul. Carol 34. sz. alatt. I. emelet. 6128

Iroda és raktárhelyiség azonnali kiadó. Str. Sărăci 6230

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén 1, esetleg 2 különbejárattal üres szoba. Cím a kiadóban. 6077

Modern garconiakás fürdőszobával kiadó. Str. Dumbrava Rosie 31. Érdeklődni Kenderessy építésznel. Bul. Reg. Maria 17., Tel. 20-78. 6311

Kétszobás, fürdőszobás, udvari lakás november 1-re kiadó. Str. Ciorogariu 7. 6313

Első emeleten modern ötszobás lakás november 1-re kiadó. Str. Cloșca 9. 6318

Négyszobás, modern, cserépkályvós, parkettás, fürdőszobás lakás november 1-re havi 1750 lei bérért kiadó. Calea Radnei 35a. házmesternél. 6317

Szép egyszoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Str. Badea Cârțan 14.

Újonnan festett parkettás szoba üresen, verandával azonnali kiadó. Str. Ureche 12. 6289

ELLÁTÁS

Jobb zsidó családonál ellátást keres lipcsei leány. Címetek „Liceum“ jellegre. 6306

OKTATÁS

G. PUY LEONKA

a román, német és francia nyelvek tanítását uira megkezdte.
Str. Cosbuc 15. II. em.

Szabás- és varrás-oktatást vállal Sarlotoszalón. Minorita-palota I. em. 6304

Szabásati és varrástanfolyam kezdődik október 15-én. Gyorsan és pontosan elsajátítható a legújabb párisi módszer szerint tanítok. Vidékiek bennlakást előcsón kaphatnak. Str. Mărășești I. H. em., Salon Eugenia. 6335

Legújabb jelentéseink:

Létrejött az angol—olasz megegyezés a spanyol háború likvidálása érdekében

Páris. A spanyol ügyben ugylátszik teljes megegyezés jött létre Róma és London között. Erről a Havas ügynökség a következőket jelent:

— Az olasz kormány Franco tábornokkal egyetértésben elhatározta, hogy haladéktalanul visszahívja azokat az olasz önkénteseket, akik 18 hónap óta vannak Spanyolországban.

A másik Havas jelentés a következő sala-

mancai közlést adja: Franco tábornok haladéktalanul előkészíti azoknak az olasz önkénteseknek visszatérését, akik több mint 18 hónapot szolgáltak megszakítás nélkül a spanyol frontokon. Ugy vélik, hogy ezeknek visszaszállítására hatásosan hozzájárul Európa békéjének helyreállításához és egyben megfelel a be nem avatkozási bizottság kívánságának is.

Nagyfontosságú légvédelmi rendelkezésen dolgoznak a légügyi és tengerészeti minisztériumban

Kidolgozták Buouresti védelmének tervét

Bucurestiből jelentik: A légi támadások elleni védekezés előkészítése céljából a „Capitala” értesülése szerint, nagyjelentőségű tervekben dolgoznak a légügyi és tengerészeti minisztériumban. Bucurestiben például megfelelő számú fedezéket építenek a hivatalnokoknak, a nagyvállalatokat felkérlik, hogy földalatti helyiségekben raktározzák el a nyers- és készanyagokat, a lakosság részére család- vagy kollektív fedezékekről gondoskodnak. Hogy elejét vegyék a felesleges nagy veszteségek szükség esetén Bucuresti lakosságának 20 százalékát felkérlik: utazzanak önként vidékre, a megmaradt lakosság arányszáma aztán megközelítőleg, hivatalos felfogás szerint, így oszlik meg: 15 százalék a fronton van, 20 százalék tisztviselő, aki nem hagyhatja el helyét, a még fennmaradó 45 százalék Bucurestiből elszállítandó. Az ipari üzemek közelében lakókat beljebb költöztetik, ami pe-

lig a 17 éven aluli gyermekeket illeti, terv szerint, elszállítják őket Bucurestiből. A 7 éven aluli gyermekeket vidéken a „Sfanta Ecaterina” egyesület veszi gondozásba, az idősebbekről az „Országőr”-szervezet gondoskodik.

A légvédelmi szolgálat különleges orvosi segélyt igényel, ezért gázvédelmi osztályokat rendeznek be a kórházakban és községenként négy személyt képeznek ki erre a célra. A legalább 200 alkalmazottal dolgozó üzemeket segélyosztág szervezésére kötelezik. Ugyanakkor a tűzoltóságot is megszervezik és tűzvédelmi utasításokat adnak a háztulajdonosoknak.

Hivatalos felfogás szerint legfontosabb, hogy a lakosság tisztában legyen a légvédelmi intézkedések közhasznú voltával és segítséget nyújtson a rendeletek végrehajtásában.

Elmarad a népszavazás a szudéta-zóna vitás részén

Megjelent Prágában az új csehországi térkép

A Reuter jelentése szerint hivatalos körökben erősen tartja magát az a feltevés, hogy Csehszlovákiában eltekintenek a népszavazástól. Ebben az esetben a volt angol front harcosok nem utaznak a szudéta-vidékre.

A Havas megállapítása szerint mindkét oldalon elfekinteni kívánnak a szudéta-vidék népszavazástól, hogy minél gyorsabban rendezzék a két ország egymáshoz való viszonyát. A népszavazás kérdése még nem nyert teljes elintézetést és az mindkét fél döntésétől függ. Amennyiben a berlini és a prágai kormány nem tudna megegyezni ebben a kérdésben, úgy a nemzetközi bizottságot újra összehívják.

Illetékes berlini helven közlik, hogy a végleges határ megállapítása érdekében közvetlen tárgyalások indulnak a német és cseh kormány között.

Erre főleg azért van szükség, mert a Münchenben megállapított határvonal különösen Morvaország déli részén egyes városokat és községeket két részre osztott. Kiemelt a jelentés, az új határt úgy állapították meg, hogy az megbénítja Csehszlovákia főbb vasutvonalait. Így például a Pardobice—brünni vasutvonal háromszor halad keresztül német területen. Ugyancsak a helyzet a Kassa és a rutén-föld felé haladó vonalon is, amely ötször német és egyszer len-

gyel területen vezet keresztül.

A ma reggeli prágai lapok közlik Csehország és Morvaország új térképét. Májig a cenzura megtiltotta a térképek közlését. Az egész sajtó méltatlankodását fejezi ki Csehszlovákia tehetetlensége fölött és követeli, mindent kövessenek el, hogy tárgyalások utján mentse meg ami még menthető. (Rador.)

Néposere készül Iglau és Brünn között?

Berlin. A Német Távíráti Iroda jelenti, hogy a német csapatok szombaton délben megkezdtek Brennen vidékének megszállását. Hitler birodalmi kancellár délelőtt Patschauba érkezett, ahol fontos megbeszéléseket folytatott. A birodalmi vezér vasárnap repülőgépen Saarbrückenbe utazik, hogy résztvegyen az ottani új színház felavatásán. Hír szerint itt politikai beszédet fog mondani.

A berlini csehszlovák követség tegnap Prágába utazott, hogy átadja Sirovy miniszterelnöknek azt a tervet, amely lehetővé teszi, hogy a németlakta területeken elkerüljenek minden népszavazást. Eszerint október 10-ig minden németlakta területet átadják a német csapatoknak és Iglau cseh lakosságát, valamint Brünn német lakosságát kicserélnék.

A német csapatok elfoglalták a cseh „Maginot-vonalat”

A német hadsereg főparancsnoksága péntek délutáni jelentése szerint a Rundstedt tábornok vezetésével álló csapatok folytatják az előnyomulást a negyedik szudéta-német sávon és túllépték a csütörtökön elért Oberlindeweise-Freiwaldau és Oibersdorf vonalat. A negyedik sáv elfoglalását pénteken este befejezték.

A Reuter-ügynökségnek a szudéta-német vidékre küldött külön tudósítója jelenti Mittelwaldeből: A német csapatok tegnap délután elfoglalták a hatalmas csehszlovák védőművek nyugati részét. Ezeket a védőműveket francia katonai szakértők irányítása mellett építették és sokban hasonlítanak a francia Maginot vonalhoz. Ugyancsak a Reuter

jelenti Mittelwaldeből, hogy a német csapatoknak Jägerndorfba való bevonulása előtt a város 26.000 lakosa közül tízezer elhagyta a várost.

A Reuter-ügynökség tudósítója megtekintette azokat az erődítményeket, amelyeket Csehszlovákia átengedett a német birodalomnak. A parancsnokló német őrnagy, aki megengedte neki, hogy az erődítményeket meglátogassa, elmondotta, hogy a fővédelmi vonal erődítményei olyan hatalmasak, hogy azokat a német hadsereg nehéz tüzérséggel és rohamkocsikkal sem tudta volna elfoglalni.

Az Economist című angol gazdasági lap cikket közöl azokról a veszteségekről, amelyeket Csehszlovákia szenvedett azáltal, hogy a német birodalom és Lengyelország részére területeket kellett átengednie. Eszerint ezeken a területeken 762 ezer munkás, azaz a csehszlovákiai iparban foglalkoztatott összes munkások egyharmad része tartózkodik. A legnagyobb veszteséget a textilipar szenvedte, mert itt 190 ezer munkás, azaz a textilipar 52 százaléka került idegen uralom alá. A játékipar munkásvesztése 68 százalék. A hangszeriparban foglalkoztatott munkások 79 százaléka, a bányászok közül pedig 48 százalék él az átengedett területeken. Az 1937. évi csehszlovák kivitel kimutatásban 12 milliárd cseh koronát tett ki az export, ami most legalább 4 milliárd csehkoronával fog csökkenni.

A Havas-ügynökség közli, hogy azokat a híreket, amelyek Németország és Csehszlovákia közötti vámuügyi ügyekben folytatott tárgyalásokról tudnak, német gazdasági körökben teljesen korlátnak tartják.

Sirovy-nyilatkozat az aktuális kérdésekről

Prága. Sirovy tábornok, cseh kormányelnök pénteken fogadta a kormányegyesült pártjainak frontarcosait, akiknek kijelentette, hogy a kormánynak első gondja a határolt végleges megállapítása, a normális viszonyok helyreállítása Németországgal, Lengyelországgal, Magyarországgal és a többi államokkal továbbá, hogy megoldjon olyan gazdasági és társadalmi kérdéseket, amelyek elsőrendű szükségessé válnak. Csehszlovák körökben azt hiszik, hogy népszavazásra nem kerül sor. Lehetséges, hogy megengedik a csehszlovák területre maradt kevés németnek, hogy német területre vándoroljanak és a szudéta területen lakó csehek visszatérnek az anyaországhoz. A Magyarországgal megkezdődő tárgyalások valószínűleg hasonló keretek közt fognak mozogni és előrejelhetőleg fontos népcseréldést, valamint lényeges határkiszárazást eredményeznek. Népszavazás egyedül minden valószínűség szerint Moravska Ostrava kerületben lesz ahol a lengyelek kéri a népszavazás elrendelését.

Aktuális fejek.

JEZSOV
szovjetgenerális, akit Blücher utódjaként emlegetnek.